

Iedereen heeft

Voetbaltalent

nummer **43**

SAMEN TALENT ONTWIKKELEN

8:8 nieuwe wedstrijdvorm

Vanaf seizoen 2018/'19
bij Onder 11 en 12 jaar

Rinus

De online assistent-trainer

Opleiding Video Analist B

Trainersvragen beantwoorden
met beelden

UEFA B Youth

Nieuwe opleiding voor
jeugdtrainers

Vanaf volgend seizoen bij Onder 11/12

Nieuwe wedstrijdvorm: 8 tegen 8

Vanaf volgend seizoen spelen de pupillen in de leeftijdscategorieën Onder 11 en Onder 12 acht tegen acht.

De Voetbaltrainer maakt een rondje langs de velden en vraagt de KNVB, een aantal trainers en coördinatoren in het prof- en amateurvoetbal, naar hun mening en de actuele stand van zaken.

Gerrit Rietveld is projectleider nieuwe wedstrijdvormen voor pupillen bij de KNVB

Praktisch

Gerrit Rietveld: 'In de periode tot en met maart/juni gaan we clubs klaarstomen voor het 8:8. Dit natuurlijk met als doel dat ze goed voorbereid zijn om in 2018/2019 te gaan star-

mensen van clubs uit om te komen kijken. Het is belangrijk om deze bijeenkomsten praktisch in te richten, zodat men dan gelijk kan zien hoe het 8:8 gespeeld gaat worden en wat erbij komt kijken. Vertegenwoordigers van clubs kunnen, juist doordat ze op het veld zien hoe het gaat, eenvoudiger de vertaalslag maken naar de situatie bij hun eigen club. Tijdens die bijeen-

club de communicatie op gang brengen. We hebben uit de voorlichtingen bij het 6:6 gemerkt dat clubs het verstrekken van dergelijke informatie erg op prijs hebben gesteld. In het voorjaar gaan we trouwens ook met clubs in gesprek over de competitie-indelingen. Daar ligt nog een uitdaging, want het indelen op geboortjaar klinkt mooi, voor sommige clubs in het 6:6 is dit echter nog lastig gebleken. Denk aan de kleinere clubs, waar men niet heel veel te kiezen heeft. Door tijdig met elkaar in gesprek te gaan, hopen we hier op voorhand al op in te kunnen spelen zodat zoveel mogelijk teams het seizoen starten in een gelijkwaardige competitie.'

'Doordat we de bijeenkomsten praktisch inrichten, kunnen clubs meteen zien hoe 8:8 er uitziet'

ten bij de Onder 11 en Onder 12. Dat klaarstomen gaat op verschillende manieren gebeuren. Al voor de kerst hebben de clubs een e-mailupdate gehad met de planning voor de rest van het seizoen.

Vanaf maart gaan we actief het land in en praten clubs bij over het 8:8. In het begin organiseren we grote bijeenkomsten, en laten dan op het veld zien hoe het 8:8 er uitziet. We nodigen

komsten gaan we uiteraard met clubs in gesprek en is er volop ruimte om vragen te stellen.'

Indelingen

'Naast het praktijkgedeelte delen we ook starterkits uit. Die starterskit bestaat uit een informatieboekje voor ouders en trainers, informatie over spelregels, posters, et cetera. Men kan dan ook via die weg binnen de eigen

Aanmoedigen

'Er is de KNVB veel aan gelegen om mensen met elkaar in contact te brengen. Daar zijn de nog te organiseren bijeenkomsten een belangrijk middel voor. We zien, bij dat in contact brengen, een belangrijke rol weggelegd voor de TJC'er bij de amateurclub. Want hij of zij is vaak degene die de informatie binnen de club brengt en trainers beïnvloedt. We willen alle-

Wedstrijdvorm 8 tegen 8

Onder 11 en 12

Aantal spelers 8 tegen 8	Leeftijd Onder 11 en 12	Veldafmeting 64m x 42,5m	Doelformaat Pupillendoel (5m x 2m)
Balformaat Advies maat 5, 320 gr.	Spelduur 2 x 30 minuten Time-out na 15 en 45 min Rust na 30 min	Keeper Ja	Competitie Ja
Ranglijst Ja	Rituelen Handen schudden en high five	Rol coach Positief stimulerend langs zijlijn	Rol ouders Positief stimulerend langs zijlijn
Rol arbitrage De wedstrijd staat onder leiding van een pupillenscheidsrechter		Strafschop 9 meter	

Ga voor meer informatie naar: www.knvb.nl/pupillenvoetbal

Spelregels

Aftrap: De aftrap wordt genomen door één van de teams in het midden van het veld. Beide teams starten vanaf eigen helft. Er kan direct gescoord worden vanaf de aftrap.

Terugspeelbal: Een terugspeelbal (gespeeld via een voet) mag niet door de keeper worden opgepakt. Wanneer dit wel gedaan wordt, wordt een waarschuwing gegeven. Bij herhaling van de overtreding volgt een indirecte vrije trap op negen meter afstand van de achterlijn. Een terugspeelbal die niet via de voet gaat (scheen, knie, bovenlichaam en hoofd) mag wel worden opgepakt.

Achterbal: De achterbal wordt vanaf de grond genomen binnen het keepersgebied door de bal te passen of te schieten. De achterbal kan zowel door de keeper als door een veldspeler worden genomen.

Hoekschop: Hoekschoppen worden vanaf de hoekpunten van het speelveld genomen door de bal in te dribbelen of te passen. In beide gevallen, na indribbelen of inpassen, mag er direct worden gescoord door de speler die de hoekschop neemt. De tegenstander staat minimaal op vijf meter afstand.

Doelpunt: Na een doelpunt vindt er een aftrap plaats door één van de teams in het midden van het veld. Beide teams starten vanaf eigen helft. Er kan direct gescoord worden vanaf de aftrap.

Uitbal: Bij een uitbal wordt het spel hervat door in te dribbelen. Nadat de bal is ingedribbeld kan er direct worden gescoord door de speler die indribbelt.

Vrije bal: Een vrije bal mag gepast, ingedribbeld, of geschoten worden.

Overtreding / scoringskans: Bij een overtreding wordt een vrije bal door de tegenpartij genomen. Bij het ontnemen van een duidelijke scoringskans zal er een strafschoep worden toegekend.

Afstand: De tegenstander staat minimaal op 5 meter afstand bij elke spelhervatting.

Speeltijd
De speeltijd bij Onder 11 en Onder 12 is 2 x 30 minuten.

Time-out

De time-out vindt plaats halverwege iedere helft (tijdens een neutrale spelsituatie zoals een achterbal of uitbal). De time-out duurt ongeveer twee minuten en biedt de trainer de mogelijkheid kort terug te blikken, tips mee te geven en de spelers te stimuleren. Na de time-out wordt het spel hervat door middel van een aftrap in het midden van het veld door de partij die bij aanvang van de time-out de bal in het bezit had.

Rust

Na 30 minuten vindt de rust plaats van maximaal 15 minuten.

Keepersgebied

Het advies luidt om het keepersgebied te markeren op de zijlijn – ter hoogte van de zijkant van de 16 meter – met twee afwijkende kleur pionnen. Het keepersgebied geeft aan tot waar de keeper de bal in de handen mag hebben en tot waar de achterbal genomen mag worden.

Buitenspel

De buitenspelregel is niet van toepassing.

Competitie
De KNVB organiseert een competitie voor deze wedstrijdvorm.

Uitslagen en ranglijsten
De KNVB publiceert de wedstrijduitslagen en ranglijsten.

Begeleiding
De wedstrijd staat onder leiding van een pupillenscheidsrechter van minimaal 13 jaar.

Balmaat
De KNVB adviseert om met een balmaat 5, van 320 gram, te spelen.

Rituelen
Spelers schudden voorafgaand aan de wedstrijd handen met elkaar en geven elkaar na afloop een high five als dank voor een leuke wedstrijd.

Strafschop (9 meter)
Tijdens de wedstrijd wordt een strafschoep alleen gegeven bij het ontnemen van een duidelijke scoringskans. Na afloop van de wedstrijd nemen de teams strafschoepen tegen elkaar.

Ga voor meer informatie naar: www.knvb.nl/pupillenvoetbal

Hoofdsponsor van het Nederlandse voetbal **ING**

maal kinderen met meer plezier laten voetballen. Die kinderen hebben een enorme behoefte aan trainers die positief zijn, die complimenten geven en die je helpen om beter te worden. De rol van de trainer-coach is echt belangrijk. Bij het 8:8 willen we, net als bij 6:6, trainer-coaches en spelbegeleiders aanmoedigen om van tevoren even contact met elkaar te maken. Geef elkaar een hand, maak afspraken met elkaar en laat het spel vooral door de spelers gespeeld worden.'

Paul Brandenburg is Hoofd Jeugdopleiding bij AZ Alkmaar

Succesmomenten

Paul Brandenburg: 'Ga maar eens op je knieën op het veld zitten', zeg ik

wel eens tegen trainers en ouders. Dan pas zie je wat je pupil ziet. Op een groot veld ziet een kind in 11:11 lang niet genoeg. Ik denk mede daarom dat de stap naar 8:8, op een kleiner veld, ook een erg goede is. Bij BVO's komt daar nog eens bij dat we 8:8 spelen bij Twin Games, met twee groepen tegelijkertijd. Dus wij zien in deze leeftijdscategorieën zestien spelers aan het werk in plaats van elf. Het tempo ligt hoog, onder andere doordat er na een uitbal ingedribbeld wordt en niet meer ingegooit. Het aantal balcontacten bij de spelers is duidelijk vermeerderd ten opzichte van het 11:11 en ook dat is positief. Ik ben zelf jarenlang trainer geweest van de Onder 13 en pleitte al langer voor kleinere aantallen. Ook de hoogte van de

doelen vond ik bij 11:11 een probleem voor keepers in Onder 11 en Onder 12. In het kader van ontwikkelen wil je immers het aantal succesmomenten vergroten, voor zowel veldspelers als keepers. Op dat grote doel in 11:11 konden de meeste keepers niet eens bij de lat.'

Potentie

'Kinderen in deze leeftijd zitten in hun sensitieve periode, wanneer we het hebben over basisvaardigheden en motorische vaardigheden. Het is dan belangrijk dat je veel herhaalt en spelers vaak in situaties brengt. In 8:8 gebeurt dat. Bovendien zijn de afstanden die overbrugd moeten worden idealer dan bij 11:11. Wat met ingang van het nieuwe seizoen voor amateurclubs

heel belangrijk is, is dat men spelers de tijd geeft zich te ontwikkelen. Ik ben onlangs bij een amateurclub geweest en dan hoor je bij F'jes en E'tjes al dat spelertjes op posities worden gezet en dat men 'er al een verdediger' in ziet. Dat is te vroeg, maar het 11:11 werkte dat ook in de hand. Want juist door te vroeg naar vaste posities te gaan, doen we geen recht aan de potentie die veel spelertjes hebben. Als je elke week hetzelfde trucje moet doen op dezelfde positie, ontwikkel je dan spelbegrip? Wij vinden het beter om spelers constant uit te dagen en een manier om dat te doen is ze telkens op andere posities neer te zetten. Wanneer we bij amateurclubs komen, vertellen we dat ook. Geef die jonge voetballertjes de tijd, want we hebben nog nooit iemand op zijn twaalfde al

'Kinderen hebben een enorme behoefte aan trainers die positief zijn, die complimenten geven en die je helpen beter te worden'

zien debuten in het eerste elftal. Dit geldt dus ook voor ouders. Als club doe je er goed aan om met ouders op één lijn te komen en duidelijk te zijn in wat je verwacht. Op de pleintjes stonden ouders ook niet langs de kant te gillen, maar losten spelers het onderling op. Daardoor ontwikkel je initiatief nemen en een stuk brutaliteit. Daar is niks mis mee.'

Dieptespel

'Ondanks dat je moet uitkijken voor het te vroeg selecteren op posities, kun je het 8:8 al wel in een bepaalde formatie of formaties spelen. Daarbinnen kun je dus rouleren en spelers op verschillende posities neerzetten. Het

Meer informatie:
www.knvb.nl/pupillenvoetbal

OPTIMALE WEDSTRIJDVORM

Vanaf seizoen 2018/'19 - O.11/O.12

ALGEMENE KENMERKEN
kind

SPELPLEZIER:

- Ruimte om acties te maken
- Mogelijkheid tot samenspelen
- De spelers moedigen elkaar aan in het samenspelen

SPELKENMERKEN:

- Veel passes
- Ruimtes met elkaar groot en klein maken
- Hoge betrokkenheid

Leeftijd	Aantal spelers	Veld afmeting	Doelformaat	Aanwezigheid keeper
O.11/O.12	8 tegen 8	66 x 42,5 m	Pupillengool	Ja

is goed om ze in een vroeg stadium kennis te laten maken met het op meerdere manieren leren voetballen, want je ziet dat dat in het heden-

daar al mee geëxperimenteerd en dat beviel goed. De KNVB is continu in gesprek met de BVO's en monitort de situatie richting verdere optimalisatie van de wedstrijdvormen voor de meestgetalenteerden in deze leeftijds-categorieën.'

Byron Bakker is trainer van de Onder 12 bij FC Groningen

'Met de Onder 12 spelen we nu al, op twee velden, 8:8 in de vorm van Twin Games. Over het spelen in kleinere ruimtes zijn we zelf erg enthousiast. Kinderen in deze leeftijdsgroep spelen nu met reëlere afstanden, zowel qua lopen als qua passen. De afstanden zijn logischer dan bij 11:11. Doordat er minder spelers op het veld staan, is het spel overzichtelijker voor ze. Maar doordat de bal, vanwege het kleinere veld, ook vaker in de buurt is, moeten ze vaker keuzes maken in verschillende situaties. Zowel aanvallend, als je

'Als je elke week hetzelfde trucje moet doen op dezelfde positie, ontwikkel je dan spelbegrip?'

door dieptespel vaak ontbreekt. En dat terwijl we juist willen dat spelers naar voren gaan spelen. Je kunt dit dieptespel op termijn bevorderen door met buitenspel te gaan spelen. Wij hebben

praat over vrijlopen, passen en dribbelen, maar ook verdedigend. In het begin gaan mensen ongetwijfeld vragen welke formatie je kiest en wat je van spelers verwacht op een positie. Voor

ons is het echter de kunst om niet uit te gaan van posities, maar te denken vanuit ruimtes. De richting van een positie, links of rechts, voor of achter, kan namelijk belemmerend werken voor de creativiteit van een kind. Laat spelers zelf ervaren wat de beste oplossing is. Laat ze zelf uitzoeken waar ze moeten verdedigen, gelet op de positie van de bal, medespelers en tegenstanders. Juist doordat ze daar zelf naar zoeken, leren ze het meest. 'Het stimuleren van het herkennen', dat is mooi in 8:8. Er is trouwens ook voor de trainer een ingrijpende verandering, heb ik gemerkt. Bij 11:11 zat ik in de dug-out, maar bij 8:8 sta ik weer langs de lijn. Dat nodigde me er wel toe uit om weer meer te communiceren met mijn spelers. Daar ligt tegelijkertijd een uitdaging, want je moet opletten dat je niet te veel voorzegt. Hoe minder wij zeggen, hoe groter de noodzaak voor de spelers om zelf met elkaar te communiceren. Het ontwikkelen van spelbegrip doen wij vooral door in elke coachopmerking een vraag op te sluiten: Waar is de ruimte? Waar kun je de bal vragen? Welke ruimte kun je verdedigen?"

Via mail en nieuwsbrieven hebben we de leden telkens geïnformeerd over de vorderingen. Wanneer je dit soort

dat we door deze wijzigingen na verloop van tijd de aansluiting weer gaan vinden en echt betere voetballers

'Geef jonge voetballertjes de tijd, er is nog nooit iemand op zijn twaalfde al gedebuteerd in het eerste elftal'

zaken volgens een doordacht plan doet en daar volhardend in bent, merk je vanzelf dat het enthousiasme van alle kanten toeneemt. De insteek van de verandering naar 8:8 is positief en zo hebben wij het ook altijd benaderd. Er gaat iets veranderen en daardoor gaan onze voetballertjes beter leren voetballen, met nog meer plezier dan voorheen. Wij hebben twee elftallen per leeftijdsgroep, en gaan werken met een selectie van twintig spelers. Daar worden beide teams uit gevormd. Onze verwachting is dat het, net als bij het 6:6, na een tijdje normaal zal zijn dat er 8:8 gespeeld wordt. We vinden het dan ook echt passen bij deze leeftijd. Spelers gaan nu namelijk heel langzaam van 'baas

krijgen. Want het inruilen van 11:11 voor 8:8 zorgt er ook voor dat er beter verdedigd gaat worden. Voor trainers is het goed dat te beseffen. De grotere spelers kunnen een bal van een grote afstand op doel schieten, dat zie je ook in 6:6 al gebeuren. Stel dat een tegenstander over zo'n speler beschikt, zul je je eigen jongens zover moeten krijgen dat ze dit inzien, korter gaan dekken en vooruit verdedigen. Je kunt niet zomaar iedereen op doel laten schieten.'

'Het inruilen van 11:11 voor 8:8 laat een trainer ook nadenken over de

'Laat spelers zelf ervaren wat de beste oplossing is'

Ron Stieding is Technisch Jeugdcoördinator bij Oranje Wit uit Dordrecht

'Net als bij de veranderingen van 6:6 dit seizoen, gaat de meeste tijd in het begin zitten in de communicatie. We zijn onlangs gecertificeerd als Regionale Jeugdopleiding en hebben meer dan twaalfhonderd voetballende leden. Dan is het dus heel belangrijk dat je mensen meeneemt in het proces richting 8:8. Op de club hebben we de presentatie van de KNVB laten zien, hebben verteld hoe we zelf over voetbal denken en hebben het 8:8 al in de praktijk laten zien. Je komt er dan samen met ouders achter waar je tegenaan loopt én hoe je knelpunten oplost.

worden over de bal' via 'samen leren spelen' naar 'samen leren'. Bij 8:8 staan jongens zowel achterin als voorin, maar sprake van echte posities is er niet. Dat komt later wel in 11:11.'

Freddy Maas is trainer van jongens Onder 10 bij RKVV Dommelen

'Het liefst had ik de veranderingen in het pupillenvoetbal vijf jaar geleden al gezien. In Nederland hebben we wat opleiden van spelers betreft altijd voorop gelopen. Inmiddels zijn we ingehaald door landen om ons heen, waar het spelen op kleinere velden en met kleinere aantallen al langer gewoon is. Ik hoop, denk en verwacht

manier van voetballen. Persoonlijk ben ik een groot voorstander van een speler die centraal op het middenveld staat. In 6:6 voetballen wij

‘Met de Onder 11 en Onder 12 spelen wij al 8:8 in een besloten profcompetitie. Dat bevalt goed, want het voetbal is een stuk dynamischer geworden

‘Het 8:8 zorgt er ook voor dat er beter verdedigd gaat worden’

in de dobbelsteen, dus twee achter en twee voor, met een speler op het middenveld. In 8:8 kun je naar 3:1:3 gaan, waardoor je in het aanvallen ook de achterhoedespelers kunt aanmoedigen mee te gaan aanvallen. Bij zo’n opstelling maken moet je het ook weer niet te vast zetten. Ik houd van rouleren, zodat spelers op meerdere posities ervaringen op doen. Zo leggen we dat ook aan de ouders uit. Sommige ouders zijn heel fanatiek in de coaching. Door ze op tijd mee te nemen in de veranderingen en te zeggen wat je van ze verwacht, ontstaat er meer duidelijkheid. Ouders moeten zich niet bemoeien met beslissingen van de scheidsrechter. Blijf positief en moedig aan, dat vindt elk kind fijn.’

Pjotr van der Marel is Coördinator Onder 10 – Onder 12 bij Sparta Rotterdam

ten opzichte van het 9:9 of 11:11. Onze spelers worden wekelijks enorm uitgedaagd, komen nu vaker in duels en hebben meer drang naar voren. Van de tien passes worden er bij wijze van spreken negen naar voren gespeeld en dat is wat we graag willen zien. Het

‘We willen kinderen ontwikkelen tot zelfstandig denkende spelers’

8:8 past mooi in de lijn van 6:6 naar 11:11 en is dus een mooie tussenstap. De nadruk ligt op het ontwikkelen van technische vaardigheden, echter komen er al wel enkele tactische aspecten aan bod. Zo trainen wij in algemene principes, zoals bijvoorbeeld het uitspelen van 2:1. Op zaterdag be-

spreken we deze getrainde principes, voordat de wedstrijd begint. Tijdens de wedstrijd is het aan de spelers om het toe te passen. De trainer staat langs de lijn, het spel is van de spelers. Immers, het 6:6 en 8:8 gaat zó snel, dat het gericht coachen op zo’n principe al heel lastig is. Tijdens de rustblokjes gaan we er wel op in en kijken we waar we spelers mee kunnen helpen, zodat het het volgende blokje beter gaat.

Dit seizoen heb ik bij een aantal amateurclubs een presentatie gegeven over mijn ervaringen met de nieuwe wedstrijdvormen. Ik heb daar onder andere verteld dat we moeten inzien, zowel bij prof- als amateurclubs, dat de rol van trainer-coach verandert. We moeten geen robots van de kinderen maken door ze vol te stoppen met opdrachten. We moeten kinderen juist ontwikkelen tot zelfstandig denkende spelers. Het 8:8 brengt ze, na het 6:6, weer een stapje verder in hun ontwikkeling. Er zijn regels, maar die kunnen door de spelers zelf goed worden nageleefd. Af en toe is er wel een duwtje, maar dat was vroeger op de straat ook het geval. Er is zelden discussie of een bal in of uit is en daar moeten de trainer-coaches (maar ook de ouders) zich zo min mogelijk druk over maken. Wel is het belangrijk dat de trainer-coaches van beide teams voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met elkaar maken. ‘Dit zijn de regels en zien we die ook op dezelfde manier?’ Dit contact zorgt ervoor dat

je samen voor ogen hebt wat het doel is van 8:8: nog beter leren voetballen met nog meer plezier.’ ⚽

Meer informatie:
www.knkvb.nl/pupillenvoetbal

Rinus

Ontwikkeling Rinus

Sinds de KNVB op 8 september 'Rinus: de online-assistent trainer' heeft gelanceerd is de online trainerstool een succes gebleken onder amateur-trainers. In een kleine vier maanden tijd is de Rinus-app al 18.000 keer gedownload. Daarnaast hebben 7.500 gebruikers een eigen account aangemaakt op het platform. Hiermee heeft een gebruiker volledige toegang tot alle functionaliteiten binnen Rinus en kan hij of zij bijvoorbeeld een complete seizoensplanning samenstellen voor zijn of haar team. Naast de Rinus-app is er ook een website (www.knvb.nl/rinus) die dezelfde functionaliteiten bevat. Met gemiddeld 132.000 unieke pageviews per

maand behoort deze pagina tot de populairste pagina's op knvb.nl.

'Wat is een leuke en leerzame oefening voor mijn spelers?' Een veel gehoorde vraag die de KNVB de afgelopen jaren ontving van beginnende trainers, ouders en verenigingen. Met Rinus wil de KNVB hierop een antwoord bieden. De content binnen Rinus richt zich daarom in de beginfase voornamelijk op deze beginnende, onervaren trainers. Deze groep heeft veelal onvoldoende tijd om een leuke en leerzame voetbaltraining voor te bereiden voor zijn of haar team. Op een laagdrempelige manier geeft Rinus deze doelgroep toegang tot uren vol trainingsplezier. Doordat de oefeningen op leeftijd, veldafmetingen en doelstellingen zijn gefilterd kan een trainer een training geheel op maat samenstellen.

Naast 280 unieke losstaande oefeningen, 850 complete trainingen en 165 meerweekse programma's biedt Rinus ook verdieping. Zo bevat het platform ook ruim vijftig kennisartikelen over het coachen en begeleiden van jeugdteams tijdens zowel trainingen als wedstrijden.

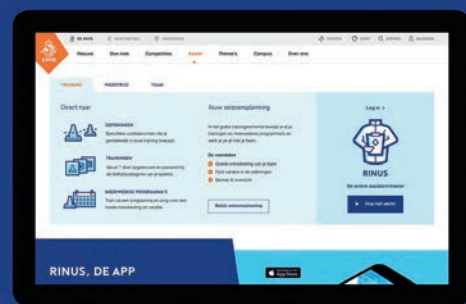
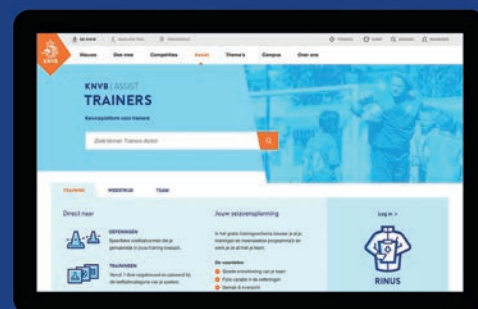
Nieuw binnen Rinus

Rinus is een platform dat constant in ontwikkeling is en telkens wordt aangevuld met nieuwe content. Dankzij feedback van gebruikers en input van trainers en coördinatoren kunnen gebruikers begin 2018 enkele nieuwe functionaliteiten verwachten binnen Rinus. Zo zijn er speciaal voor de Onder 12 t/m Onder 19 leeftijdscategorieën kwart veld-trainingen ontwikkeld die nog beter aansluiten bij de praktijksituatie van veel verenigingen. Daarnaast zijn voor de Onder 6 t/m Onder 11 leeftijdscategorieën zogenaamde 'circuit-trainingen' ontwikkeld. Hiermee kunnen verenigingen teams van dezelfde leeftijd

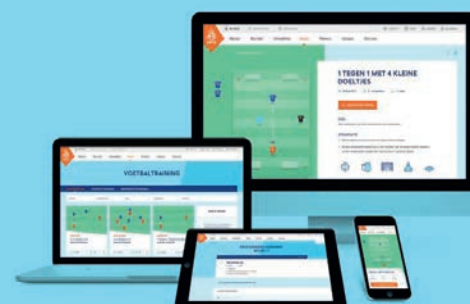
RINUS

DE ONLINE ASSISTENT-TRAINER

tegelijktijdig op één veld laten trainen en onderling laten rouleren. Ook zijn er speciaal voor het G-voetbal oefeningen ontwikkeld en is er specifieke achtergrondinformatie over deze doelgroep samengesteld. ⚽

www.knvb.nl/Rinus

De opleiding Video Analyst B

Trainersvragen beantwoorden met beelden

In veel sporten, zo ook in voetbal, is technologie niet meer weg te denken. Trainers bedienen zich tegenwoordig dan ook steeds meer van videoanalyse. Een goede videoanalist kan dan een grote meerwaarde zijn. Daarom is er nu de opleiding Video Analyst B. De Voetbaltrainer praat erover met KNVB-medewerkers Steijn Spreij en Michel Wijngaards.

Steijn Spreij is als Performance Analyst betrokken bij het Nederlands elftal en coördineert de videoanalyse van de overige nationale teams. Spreij kwam in samenspraak met de KNVB Academie tot de conclusie dat een opleiding tot videoanalist wenselijk zou zijn en is zelf dan ook een van de docenten. Michel Wijngaards is onderwijskundige en namens de KNVB Academie als opleidingsontwikkelaar betrokken bij de opzet van de opleiding.

Basisopleiding

Steijn Spreij: 'Video Analyst B is een basisopleiding. Deze is ontstaan vanuit de toenemende behoefte van trainers aan videoanalyse. Dus we vonden dat we hieraan een goede opleiding moesten koppelen. Daarnaast zien we dat er steeds meer analisten komen, die op dit moment min of meer zichzelf moeten opleiden of afhankelijk zijn van softwareleveranciers. Voor de huidige videoanalisten is het prettig om te weten: waar sta ik op dit moment en op welke wijze en punten kan ik me nog verder ontwik-

kelen? Voor de KNVB en voor de clubs is het goed om te weten welke kwaliteit er in ons land rondloopt op dit terrein. De opleiding is dus specifiek bedoeld voor hen die echt Video Analyst als vak willen gaan uitoefenen.'

Michel Wijngaards: 'Toen de wens was geformuleerd om op dit gebied een opleiding te ontwikkelen, kwamen we na onderzoek tot de conclusie dat er in Nederland nog helemaal geen opleiding tot videoanalist was. We zijn toen zelf hierover na gaan denken en hebben besloten om een basisopleiding te ontwikkelen, waarvoor in beginsel zich iedereen kan inschrijven. We overwogen of we verdieping willen laten plaatsvinden in de opleiding Video Analyst B en of we modules willen toevoegen aan het vak van Video Analyst.'

Kerntaken

De Video Analyst B moet in feite vier kerntaken beheersen. Hij moet de wedstrijd of training kunnen opnemen. Daarna moet hij hetgeen hij

opneemt, kunnen coderen (het creëren van specifieke fragmenten in de tijdlijn van de video), analyseren en vervolgens kunnen visualiseren. Met dat laatste wordt bedoeld dat hij beelden moet kunnen presenteren aan de trainer, die er vervolgens richting zijn spelers iets mee moet kunnen doen. Onder elke kerntaak liggen enkele werkprocessen die de videoanalist moet leren beheersen.

Michel Wijngaards: 'Als je het opnemen en het overzetten van de opname naar de laptop beheerst, moet de opname in de software worden gezet. Vervolgens komt het coderen, de tweede kerntaak. Je moet een codeblad kunnen maken en dit kunnen gebruiken bij het coderen van de opname. Het codeblad is het zgn. dashboard waar al jouw coderingen op zichtbaar zijn. Met de codering onderscheid je de verschillende momenten die in een wedstrijd plaatsvinden. Dus hierbij gaan we aan de slag met het aanleren van de principes van het coderen. Na het coderen komt het

analyseren: het selecteren van de geannoteerde momenten en die vervolgens plaatsen in een playlist. Op basis van de wensen van de trainer haalt de videoanalist de juiste momenten naar boven. Zijn rol is daarbij altijd faciliterend. Hij bepaalt natuurlijk niet de tactiek voor de komende wedstrijd, maar hij moet juist de trainer helpen om met behulp van beelden een zo goed mogelijke tactiek te kunnen bepalen. Tot slot moet de videoanalist in staat zijn de geselecteerde beelden in een bepaalde vorm aan te leveren. Dat kan bijvoorbeeld middels Powerpoint of Keynote.'

Skills en principes

Steijn Spreij: 'Waar het ons in deze opleiding om gaat is dat de cursist de skills aanleert om dit alles te kunnen 'bouwen' en uitvoeren. Er wordt nog niet verwacht dat de videoanalist precies de beelden vaststelt die de trainer wil zien. Dat kan in samenspraak gebeuren. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat je leert omgaan met de in- en uitlooptijd van een bepaald voetbalmoment. Vaak is het voor een trainer belangrijk om een aantal seconden vóór dat moment of enkele seconden ná dat moment ook te kunnen zien. Als Video Analyst zal je moeten leren waarom dat zo is en hoe je daarmee te werk kunt gaan. Kortom hoe maak je de analyse zo effectief mogelijk.'

Onafhankelijk

Steijn Spreij: 'Elke leverancier van software heeft wel zijn eigen scholing, maar dat is dan afhankelijk van, en gericht op, het eigen product. Wij wilden het onafhankelijk maken van het product dat je gebruikt. Het gaat dan echt om het vak. En daarin is essentieel dat je snapt wat je aan het doen bent. Een camera aansluiten, op een knop drukken zodat er wordt opgenomen en dit overzetten naar

een laptop, is in beginsel een kunstje. Maar als je niet snapt wat je precies doet, is het moeilijk om jezelf door te ontwikkelen en de nieuwste technologieën toe te passen. Op topniveau heb je met verschillende videosignalen en databronnen te maken en dan is het belangrijk dat je precies begrijpt wat er gaande is. Waarom werken bepaalde signalen niet met elkaar samen? En wat kun je daarmee? Het voordeel van de werkwijze die wij gekozen hebben is ook, dat je daarna relatief eenvoudig aan de slag kunt met de verschillende videoanalysesoftware. Door deze opleiding kunnen we nu vanuit deze basis mensen opleiden, waardoor we uiteindelijk een grotere groep goede analisten kunnen creëren.'

Mooie ontwikkeling

Michel Wijngaards: 'Op dit moment bestaat de opleiding uit drie bijeenkomsten, in de avond. Tijdens die avonden geven we de kandidaten veel informatie waarmee ze thuis aan de slag kunnen. Er worden vijf opdrachten aan toegevoegd die uitmonden in twee Proeven van Bekwaamheid, de toetsen. Eén toets heeft met name betrekking op het opnemen en verwerken van beelden, de andere meer op het coderen, analyseren en presenteren van de beelden. Wij stellen gedurende een aantal maanden na het afsluiten van de opleiding aan de kandidaten software beschikbaar waarmee ze online nog een tijd kunnen doorwerken zodat ze zelf behoorlijk wat vlieguren kunnen maken. Dat is essentieel. Door het veel te doen, leer je er steeds handiger mee omgaan. Het is heel leuk om te zien dat mensen na een relatief korte tijd in staat zijn om na te denken over zaken waarvan ze voor die tijd nog niet eens het bestaan wisten. Dat is een mooie ontwikkeling.'

Steijn Spreij: 'Ik verwacht een ontwikkeling waarin de nabije toekomst in het voetbal ook videobeelden live op de bank gebruikt zullen gaan worden. Dit gebeurt bij andere sporten, zoals bij hockey en rugby, al met grote regelmaat. Voetbal zal ongetwijfeld dezelfde kant opgaan. Daarnaast zullen we zien dat videobeelden en data steeds meer in elkaar geïntegreerd zullen raken. Ook daarom zullen videoanalisten een steeds grotere rol gaan spelen in voetbal.' ⚽

Joël Titaley over nieuwe opleiding voor jeugdtrainers

UEFA B Youth

Om het aanbod in opleidingen voor jeugdtrainers te completeren, ontwikkelde de KNVB UEFA B Youth. Het eerste jaar van deze opleiding nadert zijn einde. Joël Titaley is Senior Medewerker Opleidingsontwikkeling, had een belangrijke rol in de totstandkoming van de opleiding en vertelt erover in deze editie van De Voetbaltrainer.

Kunt u iets vertellen over de totstandkoming van de opleiding UEFA B Youth?

Joël Titaley: 'In het rapport Winnaars van Morgen werd binnen het focusgebied 'De Trainer-coach' de aanbeveling gedaan om een opleiding UEFA B Youth te ontwikkelen. Er ontbrak immers een logische leerlijn van UEFA C Youth naar de UEFA A Youth. In deze

opleiding, die het afgelopen jaar de status van een pilot had, had ik een organisatorische rol.

De UEFA B Youth is een nieuwe opleiding. Ze bereidt cursisten voor op het uitvoeren van de belangrijkste taken van een trainer-coach: het coachen van wedstrijden, het geven van trainingen, het begeleiden van spelers en de staf en het scouten van spelers. Daarbij richt de opleiding zich voornamelijk op het divisieniveau in de jeugdcategorieën Onder 19, Onder 17 en Onder 15. Maar ook de leeftijds-categorieën daaronder komen ruimschoots aanbod.

digitaal portfolio. De opdrachten staan centraal tijdens de bijeenkomsten.'

Hoe is de opleiding gestructureerd?

'De opleiding bestaat uit een cursus- en een ervaringsgedeelte. Het cursusgedeelte bestaat uit vier modules, die elk zijn opgedeeld in twee centrale bijeenkomsten in Zeist, twee groepsbijeenkomsten bij een bvo of een topamateurvereniging en vier bijeenkomsten die door een cursist georganiseerd worden bij zijn eigen amateurvereniging. De centrale bijeenkomsten waren vooral gericht op informeren en inspireren. Hierbij moet je denken aan

Vrijdag 17 februari 2017
Cursusbijeenkomst UEFA B Youth

KNVB Campus
Woudenbergseweg 56-58
3707 HX Zeist

Parkeren op P1

Programma

- 1430u – 1500u Inloop
- 1500u – 1530u Toelichting opleiding UEFA B Youth
- 1530u – 1700u Voetbal conditionele periodisering
- 1700u – 1800u Diner
- 1800u – 1900u Speelwijze Oranje O19
- 1900u – 2000u Organisatie volgende bijeenkomsten

Met medewerking van Maarten Stekelenburg (bondscoach Oranje O19)

'Nu we in februari starten, kan de cursist zijn informatie opdoen en dit vanaf de zomer implementeren in zijn eigen praktijksituatie'

De eerste jaargang van de opleiding gold als pilot en is daarom in twee regio's, West II en Noord, georganiseerd. De KNVB heeft ervoor gekozen de kandidaten competentiegericht op te leiden. Dit betekent dat zij vooral in de praktijk aan de slag gaan met opdrachten. De uitvoering van de opdrachten wordt vastgelegd in een

presentatie van Maarten Stekelenburg, Mitchell van der Gaag, Peter van Veen en Sjors Ultee over bijvoorbeeld het ontwikkelen van een speelwijze. Verder zijn centraal een aantal (theorie)toetsenmomenten geweest. In de groepsbijeenkomsten die plaatsvonden bij een bvo of een topamateurvereniging werd een specifiek onderwerp

 Vrijdag 24 maart 2017
Centrale cursusbijeenkomst
UEFA B Youth

KNVB Campus
Woudenbergseweg 56-58
3707 HX Zeist
Parkeren op P1

Programma

- 1430u – 1500u Inloop
- 1500u – 1600u Trends in tactiek
- 1600u – 1730u Voetbal conditionele periodisering
- 1730u – 1830u Diner
- 1830u – 1900u Uitleg LISA en opdrachten
- 1900u – 2000u Subgroep uurtje

Met medewerking van **Pieter Zwart**

Pieter is redacteur bij VI. Naast zijn werk voor VI is hij hoofdredacteur van catenaccio.nl en maakt hij analyses voor *Ronde*, het voetbal praatprogramma op Ziggo.

 Vrijdag 28 april 2017
Centrale cursusbijeenkomst
UEFA B Youth

KNVB Campus
Woudenbergseweg 56-58
3707 HX Zeist
Parkeren op P1

Programma

- 1430u – 1500u Inloop
- 1500u – 1600u Ontwikkelen speelwijze bij een O17 team
- 1600u – 1730u Voetbal conditionele periodisering
- 1730u – 1830u Diner
- 1830u – 1900u Ontwikkelen speelwijze bij SBV Excelsior
- 1900u – 2030u Subgroep uurtje

Met medewerking van **Sjors Ultee** en **Mitchell van der Gaag**

behandeld in de omgeving en met de mensen van die bvo of topamateurvereniging. Denk hierbij aan een onderwerp als 'biologische leeftijd vs kalenderleeftijd'. Daarnaast ging men natuurlijk het veld op om training te geven aan een specifieke leeftijdscategorie van die bvo of topamateurs. De subgroepsbijeenkomsten waren, vooral omdat je drie uur vult met slechts acht man, zeer geschikt om veel in de praktijk op basis van een wedstrijd-analyse een training voor te bereiden en te geven. Het ervaringsgedeelte bestaat uit enerzijds een stage bij een team gedurende de gehele lengte van de opleiding, en daarnaast het analyseren van een aantal wedstrijden.

De opleidingsduur is gelijk aan de UEFA B. Een verschil is het moment waarop we starten. Bij UEFA C, B en A starten we in september en loopt de opleiding een heel seizoen door. Met de opleiding UEFA B Youth zijn we gestart in februari. Nu we in februari

starten, kan de cursist zijn informatie opdoen en dit vanaf de zomer implementeren in zijn eigen praktijksituatie. Het voordeel is dat je vanaf de start zelf een planning aan het ontwikkelen bent die je vanaf het nieuwe voetbalseizoen ook meteen in praktijk kunt brengen.'

Hoe komt men tot het diploma?

'Om de opleiding succesvol af te ronden moet de deelnemer een viertal Proeven van Bekwaamheid afleggen. Het betreft Proeven van Bekwaamheid die betrekking hebben op het coachen van een wedstrijd, het geven van een training, het managen van de begeleidingsstaf en de spelers en het scouten van spelers. In het geval van training werd dit gekoppeld aan de praktijkopdrachten die de cursisten kregen. Voor het coachen van een wedstrijd waren er twee mogelijkheden: ofwel de docent kwam kijken bij een wedstrijd, ofwel de cursist kon een video insturen hoe hij de voorbespreking,

rustbespreking en eventueel een nabespreking had gedaan. Voor het onderdeel 'het begeleiden van spelers' stuurden de cursisten een werkstuk in. Dat gold ook voor het scouten van spelers. Die laatste twee zijn dus productbeoordelingen, het trainen en coachen praktijkbeoordelingen. Met het behalen van het diploma UEFA B Youth kan de kandidaat een licentie UEFA B aanvragen, waarmee hij dus ook op senioreniveau bevoegd is te trainen en te coachen.'

De pilot bevindt zich in de afrondende fase. Wat is het vervolg?

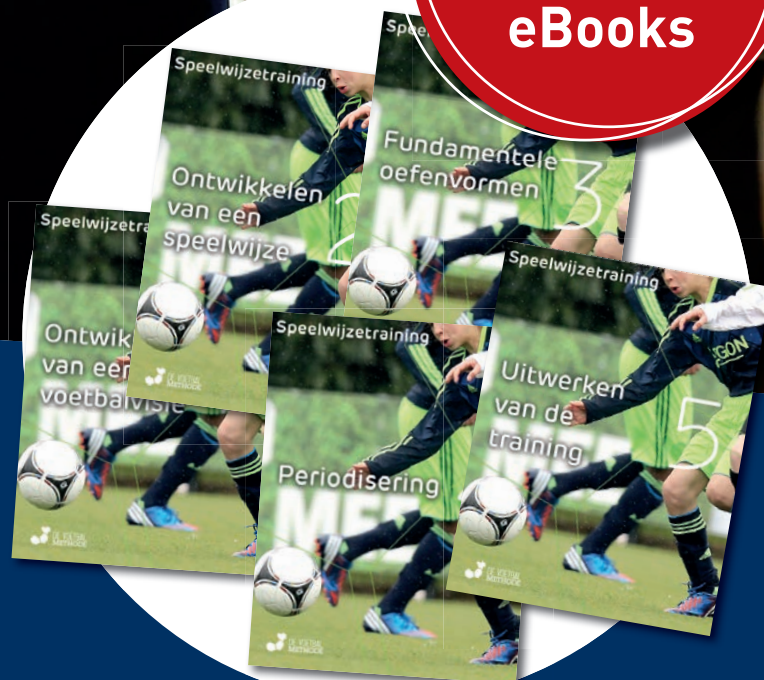
'We zijn nu bezig om de geleerde lessen uit de pilot te verwerken. Dit houdt in dat we in maart met een nieuwe opleiding zullen starten. Het streven is om in 2018 in elke regio een opleiding te hebben. Dit alles om zoveel als mogelijk invulling te geven aan het realiseren van de ambities van trainers, onder ons motto 'Jouw voetbalambitie, ons doel.' ⚽

Een doeltreffend voetballeerplan

Een must voor alle jeugdtrainers en hoofdtrainers

5
Aanvullende
eBooks

Praktijk, fun, beleving en de wedstrijd staan centraal

Direct na bestelling aan de slag met de eBooks

**Bestel de complete set (4 boeken en 5 eBooks)
voor € 95 via: devoetbaltrainer.nl/trainersshop**

Gratis verzending, ook naar België.

Foto: Pics United

Art Langeler is trainer-coach van Jong Oranje.

Proces of product?

Dat blijft toch de eeuwige vraag wanneer je werkt als trainer in een prestatieklimaat. Elke trainer zal vanuit passie voor zijn vak en vanuit de kennis die hij heeft kiezen voor het proces. Wat is er mooier dan met je team toe te werken naar een manier van spelen waarmee je op termijn succes boekt? Als het product echter niet goed is, wordt het proces meestal in recordtijd weer vergeten en leven we 'van wedstrijd tot wedstrijd'.

Trainers blijven het middelpunt in de razendsnel voortdenderende prestatietrein. Soms krijg je maar even, moet je dealen met de erfenis van je voorganger die het heel goed gedaan heeft, heb je allerlei stromingen te managen die het standaard niet in je zien zitten, moet je jonge spelers inpassen en toch ook de oudere spelers in de kruiwagen houden. En o wee als je een keer niet wint! Als je dan na een paar heftige maanden de boel op de rit hebt en er stabiel (goed) gepresteerd wordt met zeer acceptabel spel, word je op straat gezet. Het vertrouwen in de lange termijn is er niet.

Soms krijg je wel de tijd, word je zelfs kampioen! In het eerste jaar op het hoogste niveau is het overleven en je doet dit met vallen en opstaan. Het was moeizaam maar het lukte. Een constante stroom van nieuwe goede jonge talenten breekt door bij de club, een enkele maakt een zeer lucratieve transfer naar een buitenlandse competitie waardoor de begroting gedekt is. Het proces loopt dus heel aardig! Maar het is niet genoeg, na een aantal mindere resultaten valt het doek voor je.

Het kan ook anders; in een seizoen waarin je een aantal keren achter elkaar verliest, houdt de club vertrouwen, vertrouwen dat je terugbetaalt met het winnen van de beker en het seizoen daarna zelfs een kampioenschap! Of na een eerste seizoen waarin het product zeer matig is maar het proces ingezet was, sluit je het tweede jaar af met een kampioenschap.

Na vier jaar heb je twee titels en ondanks een paar mindere momenten gaat het eigenlijk vierenhalf jaar prima met de prestaties. Het proces is ook met vallen en opstaan gegaan maar nu vallen de talenten en goede aankopen als rijpe appels. Succes de komende jaren gegarandeerd.

Zo zijn er allerlei voorbeelden, verschillende situaties en scenario's denkbaar. Wat bij de ene club of trainer goed werkt, doet dat bij een andere club juist niet.

Toch blijft bij mij als een paal boven water staan dat uitgaan van de (middel)lange termijn absoluut noodzakelijk is om te komen tot een acceptabel product. Als ergens de technisch verantwoordelijke langere tijd bij een club werkt en hij heeft een beetje verstand van de materie, dan gaat het vroeg of laat lopen. Bij bijna alle clubs waar je stabiliteit ziet of ziet ontstaan (Heracles, FC Utrecht, PEC Zwolle, AZ, Excelsior en recent VVV-Venlo bijvoorbeeld) ligt de oorsprong hiervan niet in het hier en nu maar in het verleden, met het aanstellen en vasthouden aan een technisch kader. Overigens vind ik dat het technisch kader altijd uit meerdere personen moet bestaan, bijvoorbeeld een technisch directeur of technisch manager en hoofdtrainer/assistent. In een stabiele organisatie zijn elementen als de waan van de dag en invloed van media en omgeving makkelijker te managen.

(Antwoord op de titel hierboven: Hoe meer tijd voor het proces, des te beter en stabiel het product!)

'Wat bij de ene club of trainer goed werkt, doet dit helemaal niet bij de andere club en vice versa'

Onderzoek naar leren

Niet te veel nadenken op het voetbalveld

Bij onderwijzen in het algemeen zijn mensen van nature gewend om expliciet te vertellen wat iemand moet doen. Dit is, zo blijkt uit onderzoek, ook in het vak van trainer-coach het geval. We willen iemand immers graag helpen en vertellen hoe het moet. Maar het kan ook anders.

Waar denkt een berggeit die op het punt staat om een kloof over te springen aan? Waarschijnlijk richt hij zijn aandacht op de overkant van de kloof. Zijn motorisch systeem 'weet' wat het moet doen om aan de overkant te komen. Een vaardig en zelfverzekerd persoon in eenzelfde situatie zal ook zijn of haar motorisch systeem het werk laten doen en succesvol landen op de voorgenomen plek. Een externe focus is de intrinsieke, 'natuurlijke' of standaard focus bij het uitvoeren van bewegingen waarvan mensen soms lijken af te wijken, misschien 'aangeemoedigd' door goed bedoelde onderwijzing of coaching, en gedachten en ideeën over de beste manieren van bewegen (Wulf, 2016).

Motorisch leren

Motorisch leren is het vermogen van een persoon om motorische vaardigheden te verwerven waarbij een relatief permanente verandering in de motoriek optreedt. Er wordt hier van uitgegaan dat er alleen sprake is van leren als de verbeteringen in het bewegingsgedrag na oefening een zekere tijd blijven voortbestaan. Er zijn twee aspecten cruciaal bij motorisch leren:

1. Het ge oefende moet beklijven (dus na enige tijd zonder oefenen), ook wel 'retentie' genoemd.
2. 'Transfer' is de mate waarin een beweging die in een bepaalde situatie geleerd is, wordt meegenomen naar een andere situatie (bijvoorbeeld van een trainingssituatie naar een wedstrijdsituatie). Hierbij wordt vaak na een tijdsinterval gekeken of de sporter – zonder enige vorm van instructie of feedback – de beweging in

instructie en feedback geven met de aandacht gericht op het uitvoeren van bewegingen. Hierbij wordt veelal van de drie fasen van Fitts en Posner gebruikgemaakt. Het geven van expliciete regels is volgens deze modellen essentieel in het begin van elk leerproces. Een coach zal bij het aanleren van een motorische vaardigheid de sporter voorzien van regels die de sporter zo goed mogelijk moet proberen te onthouden en uit te voeren. Pas later worden de bewegingsvaardigheden geautomatiseerd en moet niet meer constant aan de expliciete regels gedacht worden. Volgens dit model worden motorische vaardigheden dus eerst expliciet aangeleerd. Hierbij wordt aangenomen dat sporters gebaat zijn bij expliciete kennis over de beste uitvoering van een motorische vaardigheid, alvorens de bewegingscontrole min of meer

Een belangrijke vraag in de context van motorisch leren is waar de voetballer de aandacht het beste op kan richten om een optimaal motorisch leerresultaat te bereiken

de nieuwe situatie beter kan uitvoeren dan voorheen (het daadwerkelijke leereffect).

Aandachtsfocus en automatisch bewegen

Uit onderzoek blijkt dat veel coaches

automatisch kan worden. Dit proces verloopt via de cognitieve fase, waarbij de sporter expliciet stap voor stap regels ontvangt voor het uitvoeren van een beweging. Vervolgens gaat dit over in de associatieve fase, waarbij het individu zich meer concentreert

op hoe de beweging wordt uitgevoerd. In de laatste fase van dit model verlopen de bewegingen automatisch.

Contraproductief

Echter, sporters expliciet vertellen hoe te bewegen, zoals in de cognitieve en associatieve fasen van dit model, lijkt juist contraproductief en minder geschikt voor het onder de knie krijgen van complexe motorische vaardigheden. Het model van Fitts en Posner staat dus erg ter discussie. Een belangrijke vraag in de context van motorisch leren is namelijk waar de voetballer de aandacht het beste op kan richten om een optimaal motorisch leerresultaat te bereiken. Er is sprake van een interne focus (IF) wanneer de aandacht gericht is op het lichaam en de uitvoering van de bewegingen (bijvoorbeeld in warming-up over hordes springen: 'Trek je voeten en knieën zo hoog mogelijk op.') Bij een externe focus (EF) daarentegen is de aandacht gericht op de omgeving en het effect van de bewegingen (bijvoorbeeld in warming-up over hordes springen: 'Focus je op het over de horde heen komen' of 'Zet je zo hard mogelijk af van de grond.') Dit kleine verschil in bewoording zorgt ervoor dat de aandacht buiten het lichaam (maar op een doel, de horde of de grond respectievelijk) gericht wordt en is effectiever voor het aanleren en controleren van motorische vaardigheden. Het maakt het brein vrij (je hoeft niet over moeilijke bewegingen na te denken) en hiermee ook het lichaam waardoor de sporter minder gedwongen en meer automatisch gaat bewegen.

Het verdient aanbeveling om gebruik te maken van instructies en feedback met een EF (Tabel 1). Volgens de 'constrained action hypothesis' bevordert een externe aandachtsfocus het automatische karakter van de bewegingssturing: onbewuste, reflexmatige en daarmee snelle sturingsprocessen kunnen ongehinderd hun beslag krijgen, waardoor het gewenste

	interne focus	externe focus / analogie
walking lunges	hou je romp recht en buig je knie tot 90°	beweeg je knie naar een denkbeeldig punt recht voor je en doe alsof er een plank in je rug zit
springen over hordes	trek je voeten en knieën zo hoog mogelijk op	focus je op het over de horde heen komen, zet je zo hard mogelijk af van de grond
kopbal	spring zo hoog mogelijk	kop de bal op het hoogste punt
passen binnenkant voet	raak de bal met de binnenkant van je voet	houdt de bal beneden kniehoogte, probeer de bal de grond in te drukken
wreeftrap	raak de bal met volle wreef en richt je tenen maar beneden	probeer over 'x' heen te schieten
dribbelen	beweeg op je tenen	doe alsof de vloer heet is
aannemen	laag zitten, tenen omhoog en neem de bal met de binnenkant aan	doe alsof je op een stoel gaat zitten, neem de bal zacht aan, doe alsof de bal een ei is die kapot kan gaan
verdedigen	blijf laag zitten	doe alsof je op een stoel zit
penalty	voet is gestrekt en tenen wijzen naar de grond	focus je op de lege ruimte in het doel
wendbaarheid	buig goed door je knieën en hou je romp laag	doe alsof je onder een laag plafond doorloopt, sprint als een afgeschoten raket naar de volgende pion

Tabel 1. Voorbeelden van interne en externe focusinstructies voor het aanleren van bepaalde voetbal-specifieke vaardigheden.

resultaat van de beweging nagenoeg als vanzelf wordt gerealiseerd. Dit is cruciaal voor optimaal bewegen op het voetbalveld. De speler kan zijn aandacht dan namelijk vestigen op de omgeving (de bal, de tegenstanders, de teamgenoten). Omgekeerd geldt dat een interne aandachtsfocus de automatische sturing van de bewegingen verstoort. Als gevolg hiervan worden de bewegingen trager, minder vloeiend en minder effectief.

Het interessante en cruciale is bovendien dat als bewegingen aangeleerd zijn met een EF, ze dan beter bestand zijn onder psychologische of fysieke stress/druk. Dit is erg relevant voor

de sport. Zo is er dus minder kans op 'freezing' van een beweging aangezien de sporter niet expliciet nadenkt over zijn of haar beweging, maar deze op een automatische, vloeiende manier uit kan blijven voeren.

Instructies en feedback

Visueel

Het geven van verbale instructies en feedback gebeurt al veel op het voetbalveld. Zoals eerder genoemd is het aan te raden deze met een externe aandachtsfocus te geven (zie tabel 1 en hoofdstuk 'Contraproductief' hierboven). Het geven van visuele instructies en feedback is echter nog veel minder gebruikelijk. Het laten

Figuur 1. Voorbeeld van expert-modeling waarbij wenden en keren wordt geoefend. Een verbale instructies als “kijk goed naar de gehele beweging van deze voetballer en probeer dit zo goed mogelijk na te doen” stimuleert het aannemen van een impliciete leermethode. Het is aan de speler zelf vervolgens om vervolgens te verkennen hoe hij dit gaat doen (ontdekkend leren). (afbeelding via de video op <https://tinyurl.com/yasjh8z3>)

zien van beelden kan echter juist zeer krachtig werken, want ‘één beeld zegt vaak meer dan duizend woorden’. De zogeheten spiegelneuronen zijn hiervoor verantwoordelijk, zij maken de link tussen de visuele input (dat wat er geobserveerd wordt) en de motorische output (dat wat er geoefend wordt). Spiegelneuronen zijn zowel actief wanneer het de speler zelf een bepaalde beweging uitvoert als wanneer deze een teamgenoot de handeling ziet uitvoeren. Bij het bekijken van voorbeelden zal de sporter ontdekken en impliciet de bewegingsoplossing uitkiezen die het beste bij zijn of haar lichaam past (*embodied cognition*).

Bij het aanleren van een technische beweging kan het bijvoorbeeld erg nuttig zijn de voetballer opgenomen beelden te laten zien in het proces om zijn bewegingstechniek te verbeteren. Dit kan middels zogeheten *expert-modeling*, waarbij de voetballer een opname te zien krijgt van een andere voetballer die de beweging al beter kan uitvoeren (figuur 1). Het is hierbij van

belang dat het niveau niet al te ver uit elkaar ligt, zodat de lerende voetballer zich goed kan vereenzelvigen met de ‘expert’ voetballer op beeld (het *learning-model*) en zich zo aan hem kan optrekken. De verbale instructie die je er als trainer-coach dan bij kan geven is bijvoorbeeld ‘Kijk goed naar de gehele beweging van deze voetballer en probeer dit zo goed mogelijk na te doen.’ Hiermee stimuleer je een impliciete manier van leren, immers er wordt niet gewezen op specifieke lichaamsdelen, maar op het geheel van de beweging. Ook is *self-modeling* heel effectief, waarbij je als trainer-coach een opname van de speler zelf laat zien waarbij een bepaalde techniek goed lukt. De verbale instructie die je er als trainer-coach dan bij kan geven is bijvoorbeeld ‘Dit was een erg goede poging, probeer goed te voelen hoe dat ging en dit straks nogmaals zo uit te voeren.’ Wederom wordt hierbij gestimuleerd om het geheel van de beweging te voelen en oefenen in plaats van de positie van specifieke lichaamsdelen.

Naast het gebruik van technologie (het opnemen van beelden), kunnen de spelers ook met elkaar oefenen (*dyad-training*) tijdens het oefenen van een technische vaardigheid om zo visuele instructie te stimuleren. Hierbij kan afgewisseld worden met de medespeler om zo afwisselend de rol van observeren en uitvoeren aan te nemen. Het afwisselen van observeren en oefenen resulteert in effectiever leren dan een van de twee manieren alleen. Onderzoek laat ook zien dat dit afwisselen in oefenvormen (observeren van teamgenoot, zelf proberen en elkaar feedback geven op de uitvoering) met een partner leidt tot betere retentie en transfer dan wanneer er alleen een vaardigheid wordt geoefend.

Positief

Het zit in de natuur van het onderwijzen, trainen, coachen om als iets niet goed gaat daar wat van te zeggen. Je wilt als trainer-coach immers dat de voetballer van zijn fouten leert en dit in een volgende poging beter

uitvoert. Maar het is aan te raden om bij het zien van een foute poging even niets te zeggen. Feedback na een minder goede uitvoering zou immers alleen maar bevestigen wat de speler uit zichzelf vaak al weet: dit ging niet goed. Als de voetballer even later de bewegingstaak goed uitvoert, is het goed om dit dan te bevestigen bijvoorbeeld met de woorden 'Ja, dit ging goed! Probeer dit precies zo nog een keer uit te voeren.' Feedback na goede pogingen speelt namelijk een grote rol in bevestiging van de vaardigheid van de speler en vergroot de intrinsieke motivatie. Het bevestigen van de goede uitvoering wordt geassocieerd met een hogere mate van zelf-effectiviteit. Deze hogere mate van zelf-effectiviteit leidt weer tot een betere buffer tijdens stressvolle situaties, zoals bijvoorbeeld een wedstrijd.

Analogie leren

Analogie leren is een efficiënte manier om impliciet leren te stimuleren (tabel 1). Je geeft hierbij als trainer-coach een simpele metafoor die de beweging beschrijft die je uit wilt lokken. Bijvoorbeeld 'doe alsof je op eieren landt' of 'land alsof je een veer bent die groter en kleiner wordt' om een zachte (en hiermee veilige) landing na een kopbal te stimuleren.

Zelf-gecontroleerd

Het zit tevens in de natuur van het onderwijzen, trainen, coachen om een trainingssituatie zelf te bepalen. Dit spreekt echter de psychologische behoeftes van een individu aan enige autonomie niet aan. Tevens stimuleert dit niet het internaliseren van gedrag en het ermee identificeren,

immers 'de coach heeft de opdracht gegeven en bepaalt wat we gaan doen'. Het is aan te raden om, binnen beperkingen, de voetballer echter ook enige keuzevrijheid te geven (zelfsturing). Een bepaalde mate van zelfcontrole (autonomie) verhoogt namelijk de intrinsieke motivatie en de internalisatie. En deze twee aspecten vergroten weer de interesse, het plezier, de bevrediging, de commitment en het eigenaarschap.

Controle van feedback: Er kan bijvoorbeeld in een oefensituatie van vijftien minuten de vrijheid worden gegeven aan de speler om zelf aan te geven wanneer hij feedback wil en wat voor soort (visueel of verbaal of een combinatie) feedback hij wil.

Controle van materiaal en omgeving: Ook kunnen er in die vijftien minuten drie verschillende oefensituaties uitgezet worden om bijvoorbeeld een penalty te oefenen, waarvan je als trainer-coach weet dat het strikt gezien niet uitmaakt welke oefensituatie de speler kiest (figuur 2). Echter, het feit dat de speler kan kiezen in welke situatie hij gaat oefenen is cruciaal voor de uitkomst. Immers, met de oefening die hij zal kiezen heeft hij een verwantschap (dat vind ik leuk, dat kan ik goed, deze oefening daagt mij uit), wat resulteert in beter motorisch leren. Ook kunnen voor een bepaalde technische vaardigheid drie oefeningen van makkelijk naar moeilijk uitgezet worden, waarbij de speler weer de keuze heeft in moeilijkheidsgraad. Het hierbij zelf kunnen kiezen van de makkelijke, midden, of moeilijkere oefening spreekt de speler aan. Het is

in deze meer zelf-gecontroleerde situatie de taak van de trainer-coach om te begeleiden en bijvoorbeeld te zorgen dat een sporter niet een te makkelijke of te moeilijke oefening kiest of alleen maar eenzelfde oefensituatie blijft kiezen.

Geïndividualiseerd

Met bovenstaande categorieën wordt ook geïndividualiseerde feedback gestimuleerd, in plaats van een 'one-size-fits-all' benadering. Elk brein en elk lichaam is anders en dit brengt individuele motorische voorkeuren met zich mee. Per definitie bestaat er hierdoor niet één perfecte uitvoering van een techniek, maar is er een bepaalde range waarbinnen een techniek succesvol kan zijn. Dit rechtvaardigt om individuele feedback te geven en bovendien heeft iedereen bij het verbeteren van zijn techniek weer andere aspecten die goed of fout gaan.

Afsluitend

De voorbeelden die gegeven worden in dit artikel om impliciet motorisch leren te stimuleren kunnen beschouwd worden als een bibliotheek waaruit men kan putten. Het vergt creativiteit en oefening van de trainer-coach om dit zich eigen te maken. Tevens is het aan te raden om te variëren en te ervaren wat beter werkt voor de trainer-coach en ook voor de speler. Variatie stimuleert de plasticiteit van het brein en hiermee het motorisch leren. Probeer dus af te wisselen in de manier waarop het impliciete motorisch leren aan wordt geboden. ⚽

Figuur 2. Drie situaties om een penalty te oefenen. Laat de speler zelf de oefenvorm kiezen.

Aandachtspunten in periode kort na winterstop

Omgaan met externe factoren

Zo voorspoedig als de voorbereidingsperiode in de zomer doorgaans verloopt – groene velden, hoge verwachtingen en een enthousiaste spelersgroep – zo lastig kan de periode na de winterstop zijn. Afgelastingen, spelers die niet fit uit de winterstop komen en gesprekken met de Technische Commissie over volgend seizoen die afleiden van voetbal: hoe ga je daar als trainer zo goed mogelijk mee om? Wiljan Mossing Holsteyn, David Vecht en Dick Lukkien laten hier in het kort hun licht op schijnen.

Wiljan Mossing Holsteyn, hoofdtrainer WHC Wezep, Eerste Klasse D zaterdag:

‘Vorig seizoen hebben we erg veel last gehad van de winterse omstandigheden. We hadden toen nog geen kunstgrasveld bij WHC. Andere clubs hielpen ons door hun veld beschikbaar te stellen, maar daar konden we soms alleen op erg onhandige tijden terecht. Op dinsdagavond om 21:30 uur bijvoorbeeld, een stuk rijden vanaf Wezep ook nog. Je wilt jongens ook niet pas om 23:15 uur in de auto naar huis laten rijden, dus pasten we de duur van de training aan.

We trainden ook weleens in een indoorhal. Op zich prima, de jongens vinden het leuk en je kunt flink aan de bak. Een nadeel is wel dat het niet wedstrijdrecht is; de wisselpass, opsluiten of diepgaan is er niet echt bij. En het is redelijk prijzig voor de club. Daarom trainden we zelfs een keer in de kantine. Stoelen en tafels

aan de kant, een beamer op de muur en een fitnessgoeroe op het scherm. Geweldig voor de teamsfeer, al kun je zoiets maar één keer doen. Bovendien had iedereen na afloop spierpijn. Als we in die periode conditionele testen hadden gedaan, was er zeker een daling in voetbalconditie te zien geweest. Toch was onze start na de winterstop goed. Nu hebben we gelukkig een eigen kunstgrasveld en ondervinden we niet veel hinder van het weer.

Ik heb er bij WHC weinig over te klagen, maar wat ik als trainer bij andere clubs als vervelend heb ervaren, zijn de gesprekken die spelers voeren met de club. Dat moet natuurlijk gebeuren, maar bij sommige spelers leidt het te veel af van het voetbal. Met name bij jongens die niet als liefhebber naar de club komen, maar voor de vergoeding die ertegenover staat. Mijn oplossing is dan ook: haal geen broodvoetballers naar je club. Er mag best wat worden verdiend, maar het moet nooit de pri-

maire reden zijn om voor ons te spelen. Zo timmer je dit aan de voorkant al dicht en heb je hier na de winterstop minder last van.’

David Vecht, hoofdtrainer OJC Rosmalen, Derde Divisie zondag:

‘De winterstop zie ik als een roerige periode met veel externe factoren die het teamproces kunnen verstoren. Zo stonden we vorig seizoen zesde in de winterstop. Onze spits was een belangrijke schakel in ons spel, door zijn manier van spelen en zijn doelpunten. Maar in januari wilde een Belgische club hem halen en vertrok hij. Daarna zakten we weg, omdat we ons spel mede op hem hadden afgestemd. Daarmee moet je zien te dealen, al kun je er weinig aan veranderen.

Ook de gesprekken die spelers voeren met de Technische Commissie over het seizoen erop vormen een factor. Willen ze blijven, wil de club ze houden, en zo ja, welke vergoeding staat

Foto: Pro Shots

daartegenover? Dat gaat niet om grote bedragen, maar houdt de spelers wel bezig. Het leidt af van voetbal. Als trainer probeer ik, zowel in de groep als individueel, zoveel mogelijk over voetbal te praten, of in elk geval zo weinig mogelijk over het seizoen erop. Daarmee zijn ze al genoeg bezig. Een uitzondering daarop vormt een speler die specifiek naar mij toekomt om erover te praten, want die heeft dat kennelijk even nodig. Ik ben er een voorstander van dat een club zo snel mogelijk de belangrijkste spelers vastlegt. Zo kunnen zij de focus direct weer richten op voetbal. Andere spelers zien dat de vaste kern bij de club blijft en zijn ook sneller geneigd te verlengen. Helaas is dit slechts het ideaalplaatje en werkt het in de praktijk vaak niet op die manier.

Kiest een club ervoor om eerst de trainersstaf rond te hebben en daarna pas (vaak in januari) met spelers in gesprek te gaan, dan plan ik in die periode zo weinig mogelijk individuele gesprekken met spelers over hun voetbalontwikkeling en hun rol in het team. Zij voeren op dat moment al gesprekken met de TC en dat is voor dan even voldoende. Liever zou ik het an-

ders zien, maar met zulke dingen heb je als trainer nu eenmaal te maken.'

Dick Lukkien, hoofdtrainer FC Emmen, Eerste Divisie:

'Wij hebben over het algemeen erg weinig last van de winterse omstandigheden. Veel wedstrijden zijn op kunstgras en in de anderhalf jaar dat ik bij FC Emmen trainer ben, hebben we nog geen training hoeven afgelasten. Hooguit trainen we een keer 's middags in plaats van 's ochtends, zodat er wat meer tijd is om alle sneeuw van het veld af te krijgen. Dat heeft de club goed voor elkaar, qua materiaal en inzet van mensen.

Veel gesprekken met spelers vinden bij ons iets later in het seizoen plaats, dus ook daarvan hebben we kort na de winterse onderbreking weinig last. Wel ligt het gevaar natuurlijk op de loer dat spelers verkocht worden. Daar moet je als club op anticiperen door je lijstjes klaar te hebben en als trainer moet je soms een aanpassing doen. Momenteel hebben we drie centrale verdedigers met zeer veel voetballend vermogen. Als er daar twee van vertrekken, kun je dan nog net zo blijven opbouwen? En als Michiel Hemmen

(1,93 meter) in de winterstop vertrekt en Omran Haydary (1,71 meter) speelt op zijn plek, kunnen we dan opnieuw de lange bal spelen als Jong Ajax hoge pressie speelt? Daar denk je als trainer uiteraard over na.

Wat betreft de teamdoelstelling: aan het begin van het seizoen hebben we het halen van de play-offs als doel geformuleerd. Inmiddels staan we zesde, met slechts twee nederlagen. Voorafgaand aan het seizoen had ik geen twijfels over de kwaliteiten in de groep, maar wel over de belastbaarheid van bepaalde spelers. Nu staat de groep er qua fitheid over het algemeen goed op. Ik vind dan ook dat we de doelstelling kunnen bijschaven naar het overslaan van de eerste ronde in de play-offs. Maar dat laat ik het liefst uit de groep zelf komen. Binnenkort beleggen we een groepsbijeenkomst waarin ik hiernaar zal vragen. Passen we inderdaad de doelstelling aan, dan kan dat twee dingen betekenen: de spelers worden nog ambitieuzer of het brengt een negatieve druk met zich mee voor bepaalde jongens. Ik ga uit van het eerste scenario.' ⚽

Reinald Boeren, trainer Rood-Wit Sint Willebrord

'Inslippen én bewaken vaste principes noodzakelijk voor succes'

Als amateurtrainer mag de Brabander Reinald Boeren, huidig trainer van Rood-Wit Sint Willebrord, als succesvol worden gezien. Bij zijn laatste drie clubs (BSC, RKVV Roosendaal en Rood-Wit) promoveerde hij telkens in zijn eerste seizoen, terwijl hij zowel met RKVV Roosendaal als nu bij Rood-Wit van de Derde naar de Eerste Klasse van het zondagvoetbal opklom. Thans bivakkeert hij met Rood-Wit in die Eerste Klasse in de middenmoot. De Voetbaltrainer sprak met Boeren over het geheim van zijn succes en de noodzaak van vaste principes en het gedetailleerd uitwerken van een voetbalvisie.

Vertrouwen

De successen leverden Roosendaler Boeren (46) in Brabant drie keer een nominatie op bij de BN/DeStem Voetbalawards als 'Trainer van het Jaar'. Een waarderingprijs die hij twee keer wist te winnen.

Reinald Boeren: 'Het was wel een waardering voor jarenlang werk en investeren in mezelf als trainer en coach. Het feit dat ik bij de verschillende clubs waar ik heb gewerkt ook diverse kampioenschappen heb behaald geeft aan, dat de visie die ik heb en de werkwijze die ik hanteer aanslaat bij spelers. Een belangrijk aspect daarvoor is vertrouwen. Dat is voor spelers een essentieel facet binnen de werkwijze die ik hanteer om het maximale te kunnen presteren. En dan is het vooral ook belangrijk

om jezelf als trainer kwetsbaar op te durven stellen. Dat doe ik wekelijks, door tijdens de nabespreking van de wedstrijd te beginnen met het benoemen van mijn eigen fouten. Of ik de juiste spelers heb gewisseld, dat te vroeg of wellicht te laat heb gedaan. Of ik als trainer wel de strategie juist heb weggezet.

Dat doe ik doelbewust. Ik wil een omgeving creëren waarin spelers zich veilig voelen en waarin ze fouten durven te maken. Als jonge voetballer in de jeugdopleiding bij RBC Roosendaal had ik last van faalangst. Ik voelde me geremd in mijn spel en in mijn ontwikkeling. Ik wil dus koste wat het kost voorkomen dat spelers zich ook zo bij mij voelen. Ik wil een veilig klimaat creëren waarbinnen iedereen,

zowel spelers als begeleidingsstaf zich veilig voelt en zich optimaal kan en durft te ontplooiën. Plezier moet daarbij altijd de basis zijn.'

Het durven tonen van zijn eigen kwetsbaarheid is naar zijn eigen zeggen een duidelijk groeiproces als coach. Waar hij bij zijn eerste club SC Gastel vooral bekendstond als bikkelhard en dominant, daar heeft hij de afgelopen jaren een flinke rugzak aan bagage en ervaringen opgevoeld waardoor hij een andere trainer is geworden.

'Dat imago van destijds had natuurlijk wel een reden, want ik ben van nature nogal direct. Want ik houd van duidelijkheid, in elk opzicht. Dat is ook iets wat ik van mijn spelers verwacht en daarin hebben mijn spelers bij Rood-Wit in de vier seizoenen dat ik hier nu werkzaam ben wel grote stappen gezet. De groep is volwassener geworden. Ze durven elkaar nu aan te spreken op fouten en verkeerde keuzes, zowel op trainingen als tijdens wedstrijden. In het begin liep alles via mij, maar nu regelen ze het onderling en dat toont aan dat de spelers volwassener zijn geworden. En die ontwikkeling zie je ook terug in beleving en uiteindelijk in de resultaten. Als er tijdens de voorbereidingsperiode op mijn het eerste seizoen een tegendoelpunt viel, dan kon je erop wachten dat het tweede snel volgde. Spelers vergaten dan de vaste principes en wilden direct reageren. Ze vergaten om een wedstrijd te lezen, maar dat soort fouten maken we nu gelukkig niet meer.'

Mentale weerbaarheid

‘Het is voor mij als trainer ook belangrijk dat spelers zich mentaal weerbaar voelen. Dat niet de kleinste tegenslag in een wedstrijd desastreuze gevolgen heeft voor het verdere verloop. Daar heb ik binnen de club hier de afgelopen seizoenen hard aan gewerkt. We staan hier bij Rood-Wit bekend om onze vechtlust, ons karakter. Het is een kenmerk van Rood-Wit. Terwijl we dat nu toch ook meer dan regelmatig koppelen aan het spelen van goed verzorgd voetbal. Maar die mentale kracht, daar hebben we met elkaar heel veel in geïnvesteerd en hard aan gewerkt. Zo heb ik mijn spelers zelfs met elkaar laten boksen. Want dan leer je om klappen te krijgen en daar op een gepaste manier op te reageren. Ze keken raar op, maar ook bij boksen geldt dat je niet na een ontvangen klap direct als een kip zonder kop de aanval moet kiezen. Want dan

loop je onherroepelijk tegen nóg meer klappen op en ga je wellicht knock-out. Dat is in het voetbal niet anders. Ook hebben we hier de videoanalyse geïntroduceerd. Want je kunt vaak wel vertellen dat een speler iets niet goed doet, verkeerd staat opgesteld of dat hij een andere keuze wellicht beter had kunnen maken. Dat geeft dan nog altijd ruimte tot discussie. Staat het vastgelegd op beeld en kan je ze dan met de feiten confronteren, dan werkt dat toch effectiever. Een beeld zegt vaak meer dan duizend woorden.’

Individuele gesprekken

‘Toen ik bij Rood-Wit begon, kwam ik van een grote vereniging met 1500 leden, terwijl hier slechts 350 leden zijn. Dan moet je jezelf toch aanpassen. Natuurlijk heb ik een eigen werkwijze als trainer en een eigen visie op voetbal. Die heb ik hier ook

geïntroduceerd, maar heb daarover wel goed met mijn begeleidingsstaf gesproken. Ik heb hen ervan moeten overtuigen dat trainen, geduld en vertrouwen leidt tot prestaties. Van 1:4:4:2 wat ze hier gewend waren, zijn we bijvoorbeeld overgestapt naar mijn geliefde systeem van 1:4:3:3. En daarbij zijn we ook overgestapt van mandekking naar zonedekking. Dat heeft ons in de voorbereiding flink wat tegendoelpunten gekost én ook mooie discussies opgeleverd. Want als je verliest, gaat ook de buitenwacht zich roeren en dat is hier op de club zeer sterk het geval. Toch hebben we goed met elkaar gesproken. Individuele gesprekken gevoerd met spelers én met stafleden. Wat hun ambities waren, wat voor doelen ze wilden nastreven. Daarnaast ook groepsgesprekken en daarin de groep vrijgelaten in het aangeven van hun ideeën. Wat wilden ze verbeteren, wat

vonden ze qua regels en discipline belangrijk en ga zo maar door. Daar zijn een aantal afspraken uitgekomen die in gezamenlijkheid zijn ontstaan. Zo creëer je draagvlak en commitment. Dat is ook gebleken want we zijn toch vanuit de Derde naar de Eerste Klasse gepromoveerd. Jongens hebben aangegeven dat ze fanatiek en fel willen trainen en dat ze zichzelf voetballend wilden verbeteren. Daarom zit ik er samen met mijn twee assistenten en de keeperstrainer heel kort op. Hameren op details, de looplijnen, het juiste moment van in de bal komen. Maar ook dat alles op honderd procent inzet gebeurt. Pas dan word je beter. Individueel en als team. Ook is het belangrijk dat je goede afspraken maakt met de wisselers. Dat in oefenwedstrijden zij de speelminuten maken bijvoorbeeld. Heel belangrijk, want kampioen word je niet met elf maar juist met achttien of twintig man. In een seizoen komen voldoende kansen om te spelen, maar dan moet je spelers wel het vertrouwen en gevoel geven dat ze die minuten ook gaan maken. Dat is hier heilig en werkt perfect. Wel ben ik me ervan bewust dat het gehele begeleidings-team hierin belangrijk is.'

Vaste principes

'Vanaf het begin in de voorbereiding wordt duidelijk gemaakt wat we willen bereiken en op welke manier. Daar trainen we gericht op. Zowel voetbalconditioneel als ook teamtactisch. Korte partijvormen, eerste bal altijd over de grond, proberen altijd de verste vrije man in te spelen, in de omschakeling direct druk op de bal geven door de dichtstbijzijnde man. Vijf spelers die aanvallend denken, vijf die verdedigend denken. Want ook een verdedigende middenvelder die op dertig meter van het doel van de tegenstander loopt, die heeft altijd de taak om primair ook verdedigend te blijven denken. Sta ik positioneel goed? Wat moet ik doen als de bal wordt onderschept? Kloppen de linies en ruimtes met de rest van de middenvelders? Sluiten de overige verdedigers kort genoeg bij? Dat soort

zaken zijn wel essentieel. Want voetballers denken wel mee in balbezit, maar in de omschakeling van balbezit naar balverlies worden in mijn optiek de meeste wedstrijden beslist. Wie daarin het beste is, die pakt vaak de punten. Wel krijgen mijn spelers de vrijheid om vooral 'te voetballen', mits alle posities in het veld maar bezet zijn. Zowel in balbezit, maar dus zeker bij balverlies. Daar hameren we constant op. Dat doen we door positiepelvormen te spelen in de kleine ruimte, overtalsituaties uit te spelen, afwerkvormen met weerstand, sjabloontrainingen te doen. Tijdens de sjabloontrainingen oefenen we wat de onderlinge afstanden zijn, wie waar moet bewegen, welke looplijnen we willen terugzien op zondagmiddag et cetera. Dat willen we erin slijpen

den wat aangepast bij balbezit van de tegenstander door met de verste buitenspeler van de bal af ingekanteld op het middenveld en daardoor konden we in de zone van hun linksback een aanvaller laten staan, waardoor er bij balverovering ruimte lag. Deze wedstrijd wonnen wij en dan gelooft het team ook dat speelwijzetraining op deze wijze effectief kan zijn.

Of ineens een reeks wedstrijden spelen met twee spitsen en een diep bijsluitende middenvelder. Daar ver-rasten we mee, omdat tegenstanders dachten dat we louter met drie spitsen konden spelen. Daarin is deze groep gegroeid, maar wel altijd uitgaande van de vaste principes. Ook tijdens trainingen. Een vaste vorm van mij die ik overal heb toegepast

'Ze durven elkaar nu aan te spreken op fouten en verkeerde keuzes'

tijdens de speelwijzetrainingen op donderdag. Maar over het algemeen trainen we wel altijd competitief. Er moet wat te winnen of verliezen zijn. Of het nou in sprints zit, in materialen opruimen of wat dan ook. Die competitie moet erin, de wil om te winnen, altijd en overal. Dat houdt spelers scherp en alert. Ze gaan dan ook sneller en directer naar elkaar coachen. En dat is belangrijk wil je kunnen groeien in prestaties. Daarnaast maken we ook heel duidelijk in voorbesprekingen, tijdens de rust én in nabesprekingen, al dan niet met videobeelden, waar de accenten liggen.

We hebben nu een groep die verschillende systemen kan spelen. Ook ik als trainer ben daarin creatiever geworden. Niet langer altijd vasthouden aan 1:4:3:3, maar ook soms accenten verleggen. Of anticiperen op de sterkte van tegenstanders. Zo speelden we een keer tegen een ploeg met een heel offensieve linksback. We speel-

en waar spelers nu zelf om vragen is het 8:8 met vier kleine doeltjes. Een relatief kleine ruimte, twee keer raken en direct scoren. In het begin was dat een drama, vlogen ballen overal heen. Nu loopt het super en zie je het fanatisme. Niemand wil verliezen en gaat vol gas. Op die manier krijg je vertrouwen en dat zie je terug in wedstrijden. Het mooiste is echter dat we hier onze principes in kunnen coachen. Conditioneel fit zijn is ook belangrijk. Ik werk volgens de periodisering van Raymond Verheijen, maar heb er hier mijn eigen invulling aan gegeven. In cycli werken van drie weken in plaats van zes weken. Dat past beter bij de smalle selectie die we hebben.'

Boeren was als trainer actief in zowel het seniorenvoetbal als bij de jeugd van BVO's zoals RBC en vorig jaar voor zijn cursus UEFA-A bij NAC Onder 19.

'Het is voor mij als trainer een zegen

dat ik overal met goede spelers heb kunnen en mogen werken. Op die manier heb ik mezelf als trainer kunnen ontwikkelen en heb ik de visie en principes die ik belangrijk vind ook kunnen toepassen. Dat is natuurlijk bij een club waar je meer potentieel hebt om uit te kunnen putten natuurlijk makkelijker, dan wanneer je zoals nu veel creatiever moet zijn. Maar ook dat vormt je als trainer en als coach. Je hebt te maken met verschillende karakters in een team en dan is het belangrijk om ook te kijken naar de persoon achter de speler. Om ze mee te krijgen in je gedachtegoed, ze voor je te winnen. Vanuit mijn werkervaring als buurtsportcoach en projectmedewerker bij Sportservice Noord-Brabant heb ik vaak projecten uitgevoerd in achterstandswijken. Vanuit deze ervaringen heb ik een goede klik en band met ‘moeilijkere’ spelers en/of jongeren. Dit krijg ik door ze kansen en perspectieven te bieden. Wel binnen de groepsethiek, daarbij geldt de formule: Resultaat = Kwaliteit x Acceptatie.’

Breed draagvlak

‘Die formule pas ik binnen mijn werkwijze als trainer bij elk team waarmee ik werk ook toe. En dat blijkt tot nu toe ook prima te werken. Je doet het immers altijd samen. Door jezelf als trainer richting je groep, je staf en ook het bestuur kwetsbaar op te durven stellen maar wél altijd je principes overeind te houden, merk je dat er dan een breed draagvlak ontstaat. Plezier moet de basis zijn en blijven, maar spelers hebben vooral vertrouwen nodig. Als je ze dat geeft en ze dat voelen, dan zetten ze automatisch een stap extra. En als je steeds een stapje omhooggaat en promoveert dan zijn die stapjes extra essentieel. Vaak zie je dat het aanpoten is voor een deel van de groep als je promoveert. Dan is het ook zaak om daar open en eerlijk in gesprekken op in te spelen. Wij houden twee keer per seizoen persoonlijke gesprekken met spelers en kijken naar hun prestaties, hoe ze in hun vel zitten, hun ambities en doelen. Dan leg je die naast de

meetlat en de doelen die je als staf en als vereniging hebt en moet je afwegingen gaan maken. Zitten spelers aan hun plafond, zit er nog rek in? Pas ik als trainer nog bij de groep? Dat heb ik onlangs ook gedaan. Ik heb het UEFA-A-diploma behaald en ben hier aan mijn vierde seizoen bezig. Net voor de winterstop heb ik besloten dat ik nu ga zoeken naar een nieuwe uitdaging, een nieuwe impuls om me als trainer te ontwikkelen. Ik denk dat ik voor mezelf het maximale uit deze groep heb gehaald en dus is het een mooi moment het stokje over te geven. Als je zo’n beslissing neemt en aan de groep meedeelt, kan het twee kanten opgaan. Natuurlijk ben je bang dat die boodschap averechts zal werken. Vaak zie je, na zo’n besluit van de trainer, het heilige vuur in de groep een beetje doven. Maar de jongens hebben het bestmogelijke antwoord gegeven: we wonnen na die mededeling drie keer op rij. We hebben ook afgesproken dat we dit seizoen tot het uiterste blijven gaan met elkaar. Dus we blijven op dezelfde fanatieke manier trainen en werken, blijven de voetbalprincipes benoemen en bewaken. Iedereen wil nog steeds elke training en wedstrijd beter worden en het maximale bereiken. Dan is commitment aan gestelde doelen

en afspraken van het grootste belang. Tot de laatste bal heeft gerold.’ 🌐

Samenvatting:

- Continu benoemen, inslijpen, stampen en bewaken van vaste voetbalprincipes.
- Geven van vertrouwen aan spelers, d.w.z. een klimaat creëren waarin iedereen zich veilig voelt.
- Plezier is de basis.
- Altijd competitieve trainingsvormpjes proberen in te bouwen.
- Oog voor detail tijdens de training en wedstrijd.
- Groepsgesprekken en net voor de competitie en de start van de tweede seizoenshelft bepalen van doelstellingen zorgen voor draagvlak en commitment.

Reinald Boeren, geboren 1971 te Roosendaal

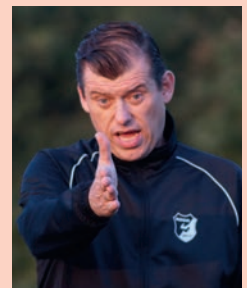
Loopbaan als speler:

1977-1990	: RBC tot aan A-landelijk en als eerstejaars A actief in tweede elftal RBC
1990-2000	: SC Gastel

Loopbaan als trainer:

2000-2002	: Assistent-trainer SC Gastel + Technisch Jeugdcoördinator
2002-2004	: Hoofdtrainer SC Gastel (twee seizoenen Tweede Klasse zondag)
2005-2008	: Hoofdtrainer BSC (eerste seizoen kampioen Derde Klasse zondag)
2008-2009	: Hoofdtrainer RBC Roosendaal B1 (Eerste Divisie) + assistent RBC Roosendaal A1
2009-2014	: Hoofdtrainer RKCWV Roosendaal (promotie van Derde naar Eerste Klasse)
2014-heden	: Hoofdtrainer Rood-Wit St. Willebrord (promotie van Derde naar Eerste Klasse)
2016-2017	: Assistent-trainer NAC Breda Onder 19 (kampioen Eerste Divisie)

Twee keer ‘Trainer van het Jaar’ bij BN/DeStem Voetbalawards.

Trainingsvormen Reinald Boeren – Rood-Wit

1. Partijvorm 8:8 op 4 kleine doeltjes

Doel

- verhogen handelingssnelheid en doorbewegen in kleine ruimte
- ruimte maken voor jezelf en medespeler, juiste moment

Organisatie

- pylonen
- hoedjes
- voldoende ballen
- voldoende hesjes
- 16 spelers
- 4 kleine doeltjes

Inhoud

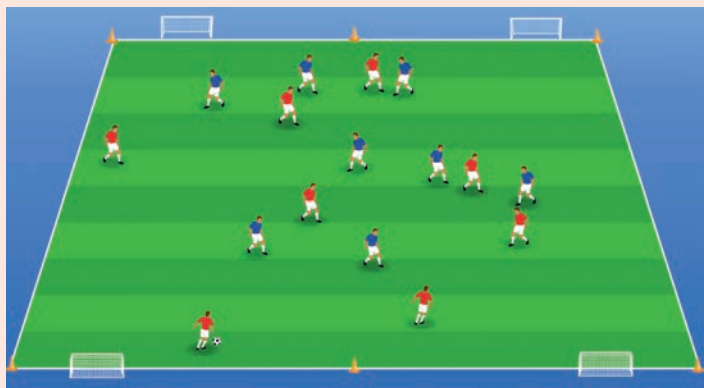
- 8:8 op veld van 25 x 40 meter
- 2x raken maximaal
- direct scoren = must!

Coaching

- 'Goed rondkijken waar de vrije man is.'
- 'Na passing doorbewegen.'
- 'Elkaar tijdig coachen.'
- 'Strakke ballen inspelen.'
- 'Inspelen op de juiste voet.'
- 'Bij balverlies direct insluiten en drukzetten.'
- 'Willen winnen!'
- 'Derde/vierde man.'
- 'Ruimte achteruit maken voor spreading.'

Variatie

- 9:9 in dezelfde afgebakende ruimte

2. Positiespel 4:3 in 3 vakken

Doel

- juiste moment zien voor het inspelen van de strakke diagonale pass

Organisatie

- pylonen
- hoedjes
- voldoende ballen
- voldoende hesjes
- 7 spelers
- 3 vakken

Inhoud

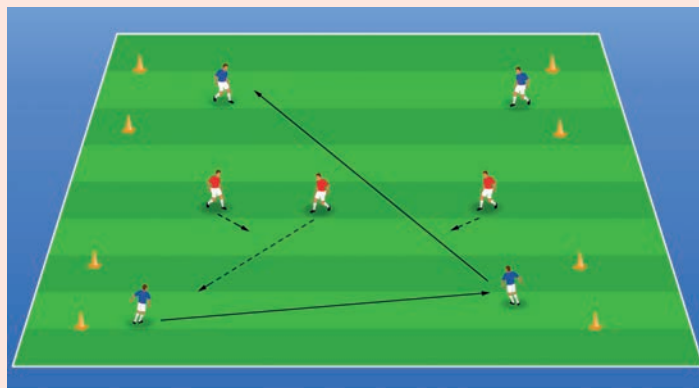
- 4:3 op veld van 3 vakken 8 x 25 meter per vak
- vrij spel
- viertal is verdeeld over twee buitenste vakken
- 3 verdedigers spelen in middenvak
- na inspeelbal geeft 1 verdediger druk in het aanvallende vak. Verplicht en vol pressing
- aanvallers proberen bal in derde vak te spelen met diagonale lage pass

Coaching

- 'Wachten op het juiste moment van inspelen.'
- 'Inspelen op juiste been.'
- 'Goede balaanname.'
- 'Stevig inspelen van medespeler om onderschepping te voorkomen.'
- 'Drietal moet elkaar goed coachen.'
- 'Verdediger druk geven op honderd procent.'
- 'Achterblijvende verdedigers bij drukzetten ruimte 'afschermen' en pass voorkomen.'

Variatie

- viertal maximaal 3x raken

3. Positiespel 6:6 + 3 neutralen in balbezit

Doel

- verbeteren van de balaannames en het juist positiekiezen in de ruimte

Organisatie

- pylonen
- hoedjes
- voldoende ballen
- voldoende hesjes
- 15 spelers

Inhoud

- 6:6 + 3 neutralen op veld van 35 x 30 meter
- 3x raken maximaal

Coaching

- 'Goed rondkijken waar de vrije man is.'
- 'Drietal in de as 'contra' van elkaar bewegen.'
- 'Elkaar tijdig coachen.'
- 'Anticiperen op elkaar qua looplijnen.'
- 'Inspelen op de juiste voet.'
- 'Zorg ervoor dat je opengedraaid staat.'
- 'Bij balverlies direct omschakelen, druk geven en snel weer balbezit willen veroveren.'

Variatie

- 2x raken
- 3 neutralen direct spelen

4. Afwerkvorm via flanken op 2 doelen

Doel

- verbeteren van de voorzet en het juist positiekiezen in de ruimte voor het doel

Organisatie

- pylonen
- hoedjes
- voldoende ballen
- 15 spelers
- 2 grote doelen
- 2 keepers

Inhoud

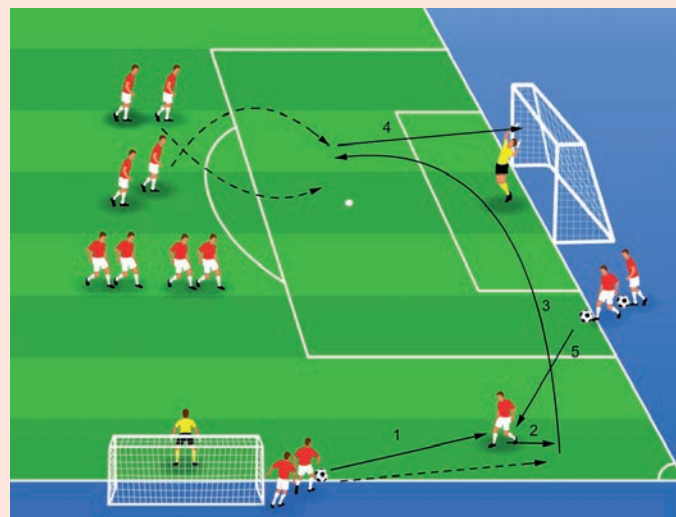
- afwerkvorm langs twee kanten
- doordraaisysteem na 6 minuten
- waar je de bal ontvangt, draai je door
- inspelen, kaatsen, voorzet geven en doorbewegen
- teams die afwerken komen kruislings voor doel

Coaching

- 'Tijdig in de bal bewegen.'
- 'Zorg voor een goede inspeelbal.'
- 'Kaatsen op het juiste been.'
- 'Voorzet verzorgen.'
- 'Het juiste moment kiezen voor het doel.'
- 'Direct juist reageren na afwerken, geen goal is in sprint omschakelen naar je positie.'

Variatie

- verdedigers erbij zetten
- linksom en rechtsom

De Verlenging

We hebben het lang moeten aanhoren: we passen ons nooit aan. In het Nederlandse voetbal stond het woordje 'aanpassen' zo ongeveer gelijk aan vloeken in de kerk. Aanpassen, dat deed je niet. Dat was een teken van zwakte. Nee, altijd een vaste speelwijze hanteren, dat maakte het tenminste herkenbaar voor toeschouwers en spelers (en overzichtelijk voor de trainers die het aan hun spelers moesten uitleggen?). Hoe dan ook, in ieder geval ook voor de tegenstanders... Gaande de jaren konden we vaststellen dat er weinig verrassing in het Nederlandse voetbal zat. De belangrijkste variatie was zo ongeveer of een ploeg op het middenveld met de punt naar voren of naar achteren speelde. Daar wisten de meeste internationale tegenstanders wel raad mee.

Tegenwoordig wordt vaak verwezen naar de geweldige ontwikkelingen die het Duitse voetbal heeft doorgemaakt. Wat weleens vergeten wordt, is dat Duitsland tactisch altijd al uiterst flexibel was. (West-)Duitse ploegen wisten vrijwel altijd een manier van spelen te vinden die tot successen leidde. Men keek goed wat nodig was in een wedstrijd, en paste dat dan toe. Met heel veel prijzen tot gevolg. Want hoe goed, veelzijdig en aantrekkelijk het Duitse voetbal anno 2018 ook mag zijn, in het tijdperk waarin Laupensum und Kampfgeist de boventoon voerden, pakten de Duitsers internationaal nog veel meer prijzen dan tegenwoordig. En dat kwam niet door telkens hetzelfde kunstje uit te voeren. Flexibiliteit in de speelwijze is simpelweg onontbeerlijk als je succes wilt hebben.

In deze editie van De Voetbaltrainer pleiten diverse trainers voor verscheidenheid in wedstrijdaanpak. Roberto Martínez, de bondscoach van België, schroomde niet om zijn toch doorgewinterde professionals een alternatieve manier van opbouwen én verdedigen voor te schotelen, waarmee afhankelijk van de situatie in de wedstrijd gevarieerd kan worden. En ook de column van Peter Hyballa spreekt in dat opzicht boekdelen. Sterker nog, Hyballa pleit er zelfs voor om al in de jeugdopleiding regelmatig te wisselen van speelwijze. Dit alles om spelers bekend te maken met het spelen tegen verschillende systemen of formaties van de tegenstanders. Dat is even een ánder geluid dan 'we passen ons nooit aan'! Het gaat dan om succesvol kunnen voetballen, ongeacht wat de tegenstander je voorschotelt. Dat is je aanpassen om er beter van te worden. Want die tegenstander zit niet stil. Nederlandse teams, zowel op clubniveau als de vertegenwoordigende teams, hebben het de afgelopen jaren voldoende ondervonden.

Foto: Pro Shots

Het is interessant om te zien hoe het trainerschap van Erik ten Hag bij Ajax, waar men doorgaans sterk overtuigd is van de 'Ajax-manier' van voetballen, zich zal ontwikkelen. Al dan niet beïnvloed door zijn periode bij Bayern München koos de trainer in zijn tijd bij FC Utrecht nimmer steevast voor één bepaalde formatie

of speelwijze, veeleer voor variatie en verandering om de tegenstander telkens voor onoplosbare raadsels te stellen. Met de aanstelling van Pepijn Lijnders bij NEC lijken ook invloeden uit Portugal en Engeland ons land binnen te sijpelen. Beiden zijn exponent van een nieuwe lichting Nederlandse trainers, die méér doen, liever uitgaan van spelprincipes dan van systemen of formaties en een hogere mate van tactische flexibiliteit tot hun productenpalet mogen rekenen.

Tactische flexibiliteit in het Nederlandse voetbal. Zal het er dan toch echt van gaan komen?

Colofon

Uitgave:
Eisma Businessmedia bv
Celsiusweg 41
8912 AM Leeuwarden
Telefoon: 088-2944800 | Fax: 088-2944810
E-mail: businessmedia@eisma.nl

Directie:
Egbert van Hes, algemeen directeur

Uitgever:
Peter Feenstra

Hoofredactie:
Paul Geerars (hoofredacteur)
Telefoon: 06-51904854
E-mail: p.geerars@eisma.nl

Tjeu Seeverens (adjunct-hoofredacteur)
Telefoon: 06-23941973
E-mail: tjeu.seeverens@ziggo.nl

Eindredacteur:
Ruud Doevendans
Telefoon: 06-29054444
E-mail: info@ruuddoevendans.nl

Adviseur:
Henny Kormelink
Telefoon: 06-50686964 | E-mail: devoetbaltrainer@wxs.nl

Redacteuren die aan deze editie meewerkten:
Gino van den Broecke, Yves Brokken, Marco van der Heide, Gerjos Weelink, Ron Weinbrecher

Aan dit nummer werken verder mee:
Gábor Babos, Byron Bakker, Anne Benjaminse, Reinald Boeren, Paul Brandenburg, Koen Daerden, Jordi Dekker, Ruud Donker, Håkan Ericson, Peter Hyballa, Stanley van Kesteren, Art Langelier, Gijs Luijck, Dick Lukić, Freddy Maas, Pjotr van der Marel, Roberto Martínez, Rogier Molhoek, Wiljan Mossing Holsteyn, Gerit Rietveld, Rory Roubos, Jasper Somsen, Steijn Spreij, Ron Stieding, Joël Titaley, David Vecht, Michel Wijngaards, Patrick Woerst

Foto's:
Action Images, Rebecca Camphens, RKVV Dommelen, Jeffrey Gaens, Isosport, KNVB Media, NAC Breda, Pics United, Pro Shots, Rood-Wit, FC Volendam

Redactie-adres:
De Voetbaltrainer, Celsiusweg 41 8912 AM Leeuwarden

Lay-out en productiebegeleiding:
ZeeDesign, Postbus 13 - 8748 ZL Witmarsum
Telefoon: 0517-531672 | E-mail: info@zeedesign.nl

Druk:
Veldhuis Media, Raalte

Boekbestellingen:
Jolanda Bloem
Telefoon: 088-2944865 | E-mail: j.bloem@eisma.nl

Abonnementen voor Nederland en België:
Nieuwe opgaven, adreswijzigingen en correspondentie over abonnementen:
Abonneservice Eisma Businessmedia
Daalakkers 2-72, 5641 JA Eindhoven
Telefoon: +31 088-2266648 | E-mail: abonnement@eisma.nl

Abonnementsprijzen:
De Voetbaltrainer verschijnt 8 keer per jaar. De abonnementsprijs voor De VoetbalTrainer per 1 juli 2017 is vastgesteld op € 115,- incl. 6% btw en is bij vooruitbetaling verschuldigd. Een abonnement in combinatie met de mediatheek kost € 152,50. Een los abonnement op de mediatheek kost € 57,50. Een abonnement op het vakblad in combinatie met de TrainingsPlanner kost € 165,-. Een los abonnement op de TrainingsPlanner kost € 75,-. Andere landen op aanvraag. Abonnementen kunnen ieder moment ingaan. Opzegging dient schriftelijk en minimaal een maand voor het einde van de abonnementsperiode te geschieden.

Marketing:
Heleen Rodenhuis
Telefoon: 088-2944863 | E-mail: h.rodenhuis@eisma.nl

Advertentieverkoop:
Michel Lases, Accountmanager
06-82813717, 088-2944876
m.lases@eisma.nl

Traffic, ZeeDesign
Telefoon: 0517-531672 | Fax: 0517-531810
E-mail: voetbaltrainer@zeedesign.nl

Bankrelatie:
Rabobank Leeuwarden-Noordwest Friesland
IBAN: NL64RABO0335434991

© 2018 Eisma Businessmedia bv, Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgever en auteurs verklaren dat dit blad op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld, evenwel kunnen uitgever en auteurs op geen enkele wijze instaan voor de juistheid en/of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van dit blad wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren. Leveringsvoorwaarden: zie www.eismamediagroep.nl

Handig! Als abonnee kun je alle online edities van De Jeugdvoetbaltrainer gratis downloaden!

Download via voetbaltrainer.nl/trainersshop

De **Voetbal**Trainer

devoetbaltrainer.nl

Handig! Als abonnee kun je alle online edities van Voetbaltalent (KNVB-katern) gratis downloaden.

Download via voetbaltrainer.nl/trainersshop

De **Voetbal**Trainer

devoetbaltrainer.nl

Hét vakblad voor trainers met ambitie

Jaarabonnement:
8 x blad op de
mat voor € 115

Nu met
Flipover
veldenblok
cadeau

DeVoetbalTrainer

devoetbaltrainer.nl/abonneren

EISMA MEDIAGROEP

Onze kennis, uw succes

EISMAMEDIAGROEP.NL

Oefenstof van toptrainers?

Die vind je in de TrainersPlanner!

Zoals deze
opbouwvorm
van
Pep Guardiola

Al vanaf
€ 50,- een
heel seizoen
onbeperkt
gebruik

- ✓ Ruim 1475 complete trainingen en oefeningen
- ✓ Oefenstof van toptrainers en teams (Napoli, Ajax, Valencia)
- ✓ Samengesteld door experts van De Voetbaltrainer
- ✓ 40% van de oefeningen voorzien van video
- ✓ Ga naar devoetbaltrainer.nl/abonneren

COACHES BETAALD VOETBAL

INTEGER

DESKUNDIG

PROFESSIEONEEL

“Passie voor voetbal”

“Coaches Betaald Voetbal is de vakvereniging van gediplomeerde trainer/coaches, werkzaam in het Nederlandse Betaald Voetbal alsmede voor leden werkzaam in het buitenland. In het aansturen en uitvoeren van ons voetbalbeleid laten we ons leiden door Nederlandse deugden: een goede infrastructuur, een cultuur van overleg, kennis van de internationale voetbalwereld, een groot netwerk, ons idee over opleiden, ontwikkelen en presteren.”

CBV – visie

Coaches Betaald Voetbal is een goed belangenbehartiger van en voor haar leden. Ze manifesteert zich als een vaste en betrouwbare waarde in het Betaald Voetbal. Ze is volwaardig gesprekspartner van de KNVB, clubs en andere belangenorganisaties. Ze biedt zich aan als adviesorgaan en kenniscentrum voor overheid, business partners en overig bedrijfsleven. In onze visie is prioriteit gegeven aan kwaliteit en professionaliteit in opleiden, ontwikkelen, gedrag en presteren.

CBV – missie

De CBV is de cultuurdrager van het Nederlands voetbal en de bewaker van de Hollandse school. De CBV en haar leden kenmerken zich door een extreme

passie voor voetbal. Deze passie voor voetbal komt binnen en buiten de lijnen tot uiting en willen we graag delen. Coaches Betaald Voetbal neemt ook op sociaal maatschappelijk gebied haar verantwoordelijkheid en zet haar kennis en ervaring in voor mens en samenleving.

Onze vaste kerntaken:

1. Het verbeteren van de kwaliteit van het voetbal in zijn algemeenheid en van het betaald voetbal in het bijzonder;
2. Het verder ontwikkelen en professionaliseren van het vak van trainer/coach met alle te onderscheiden disciplines en voetbaltechnische functies;
3. Het bewaken en waar mogelijk verbeteren van het imago van Betaald Voetbal in zijn algemeenheid en de trainer/coach in het bijzonder;
4. Het optimaal behartigen en bewaken van de belangen van de leden.

Coaches Betaald Voetbal als belangenvereniging

De CBV is een stabiele en sterke organisatie en telt meer dan 540 leden. Zij heeft aanzien en een groot draagvlak in het betaald voetbal. In het buitenland

Coaches
Betaald
Voetbal

CULTUURDRAGERS VAN
De Hollandse School

wordt de CBV gezien als het voorbeeld van een goed georganiseerde belangenvereniging voor de professionele trainer/coach. Het is een gezamenlijke taak om deze status te handhaven en daar waar mogelijk te verbeteren. Het consequent naleven van statuten, huishoudelijk reglement en van de afgesproken gedragscode en erecode is daarbij van het grootste belang. Daarnaast staat de CBV voor Sportiviteit en Respect. Met in het achterhoofd de gedachte dat voetbal voor iedereen is en van iedereen, wil de CBV een vereniging zijn met oog voor (mede-) mens en maatschappij. Coaches Betaald Voetbal is Meer dan Voetbal.

CBV

Postbus 1 8000 AA Zwolle
Bezoekadres: Hogeland 10
8024 AZ Zwolle
Telefoon: 088 850 8610
Fax: 088 850 8613
E-mail: info@coachesbv.nl
Website: www.coachesbv.nl

Onze partners

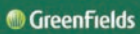
JOUW DRUKWERK. ONZE ZORG
Q-PROMOTIONS.NL

Landstede

De VoetbalTrainer

BILDERBERG

**SPORT
ACCOUNTANT**

 TENCATE **GreenFields**

TEAMSPORTBEDARF.NL

GAME ON

SoiFly
ZONVAKANTIES

BASIC-FIT

 **SEACON
LOGISTICS**